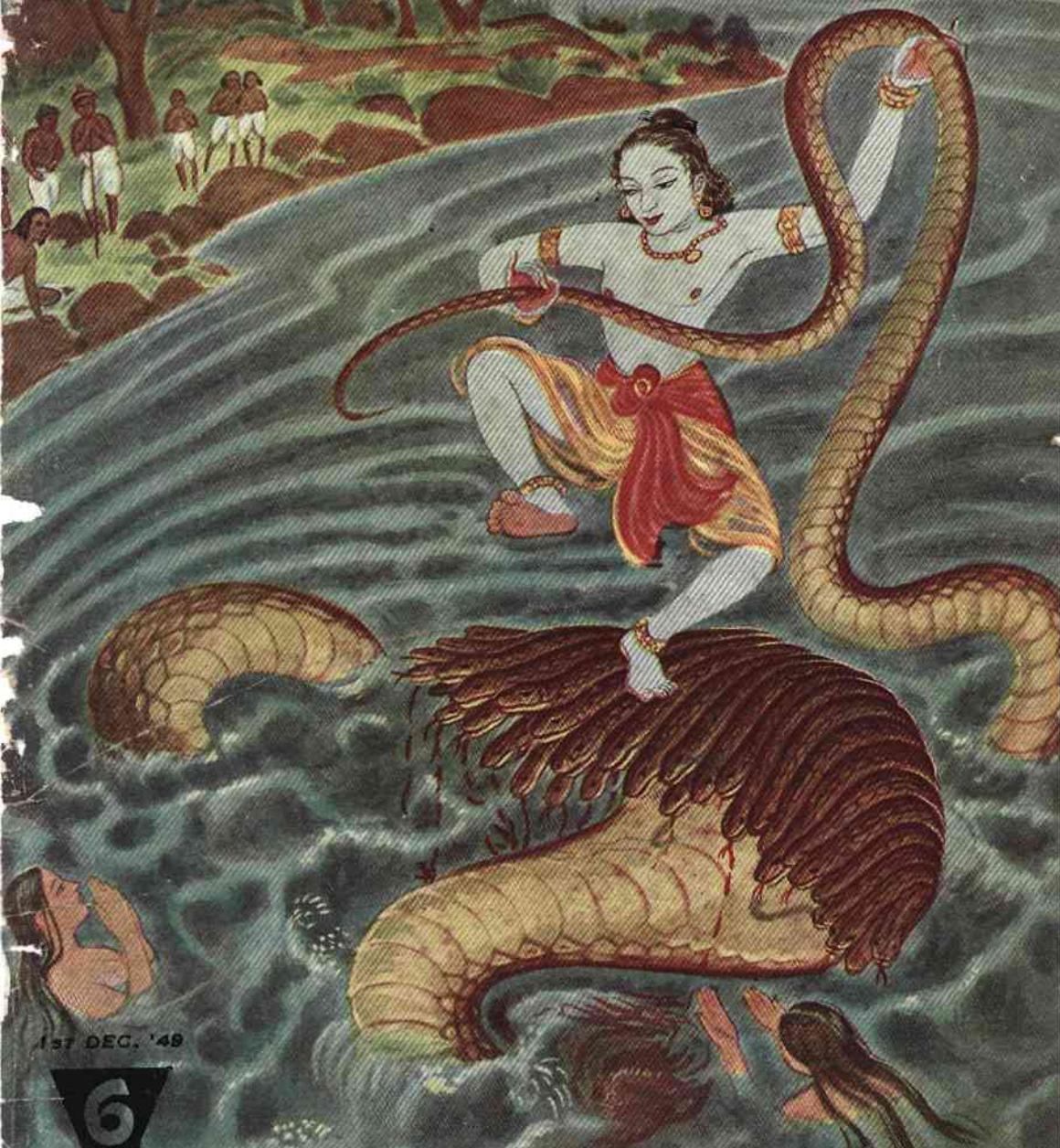

చందమామ

నీర్లుల కథల మాప పత్రిక

1ST DEC. '49

6

25

CHANDAMAMA : STORY MAGAZINE FOR THE YOUNG

Chandamama, December, '49

Photo by B. N. Konda Reddy

నే చీలె కత్తుకున్నా!

డిసంబర్

విడుదల

వాహనే వారి

గుణసంధరి

రంగంత్రమయిన ఆచారమై ఉత్సవం...

కెట్టలు
క.క. రమేష, B.Sc (Hons)

Dod

Camera Sound

Art

Music

PINGALI NAGENDRABAO... BARTLEY.... KRISHNAN NAGESWARARAO O.RAMACHANDRARAO

Produced at VAUHINI STUDIOS

Sole Distributors :

THE VAUHINI PICTURES LIMITED : MADRAS : VIJAYAWADA : TADPATRI

For Nizams : RAJSHRI PICTURES LIMITED : SECUNDERABAD

For Mysore State : TALLAM PICTURES CIRCUIT : BANGALORE CITY

చందులమామ
చెంపు బాక్సు నుండి

ఈ సంచికలో యావి
చదువుకోండి

	పెజీ
విషయము	
సీనూ - భానూ	10
యు కిపరుడు	12
గుణసుందరి	17
నల్లబంగారం	23
వల్లకాటిలో రామనాథయ్య	27
విశ్వ ప్రదక్షిణం	33
ఆశ్రయపాత్ర	36
మాయకూజా	41
పిల్లల పెంపకం	50
ఇంద్రజాలము	52
హంది పారం	54

ఇవన్నీగాక పజిలు, ముగ్గులు,
ఇంకా, ఇంకా ఎన్నోపునై.

చందులమామ తథిసు
పోష్టుబాక్సు నెంబరు . 1686
మత్తు సు . 1.

అరోగ్యవికీ, రుచికరావికీ

పూజలకు, వివాహాలకు

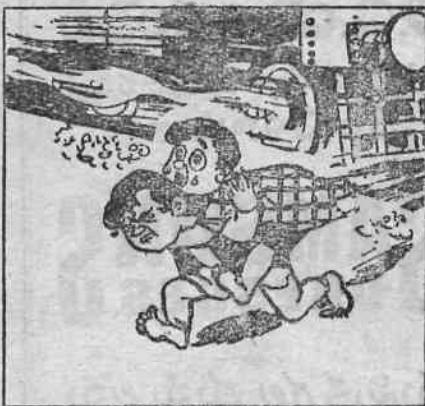
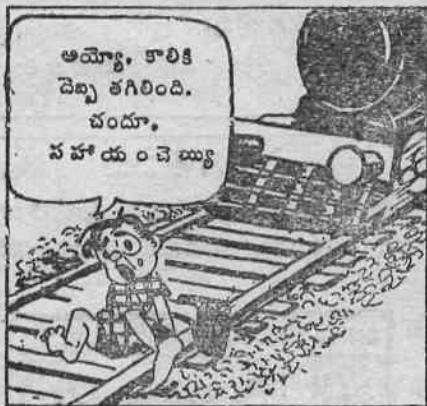
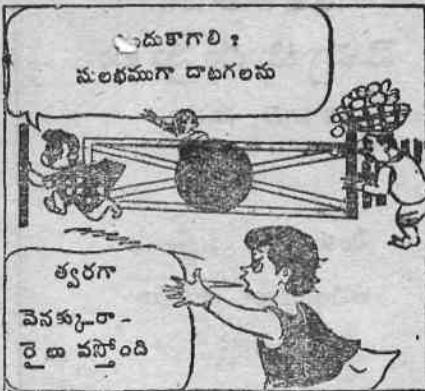
గదియారం మార్గు

కర్మార్థము

ఉపయోగించండి.

గోవాల్జీ చూంపిహీ & కొ
కా, గోవాదువ్వ నాయక నథి. మద్రాక

చందూ యొక్క సాహసకృత్య ములు

ది తాతా అయిల్ మిల్ కంపెని లిమిటెడ్

వలికాలానిక
వెచ్చటి దుస్తులు
కావాలి సుమా.

మీకు, మీ పిల్లలకు
ఆనందమూ, సాగమూ
యిచ్చే

బి.డి.యం.కంపెనీ

[కె.హెచ్.పోషమారావు అండ్ సస్సు]
బెంగుళూరు వారి

SAMSONS DRESSES

మన్మిక గల దుస్తులను
నిల్వ మూ వాడండి

: ఆర్ట్రైజర్లు :

అంద్రులు :

జి. వెంకటప్పయ్య అండ్ సస్సు,
గాంధినగర్, చెజవాడ.

నిజముకు :

ఫ్రెండ్స్ ఎం పోరి యు 0,
27, మానమండి రోడ్, నిండ్రాజాదు.

చందఫూమ చందాదారులకు మనవి

చందమామ ప్రతినెల, గతవెలాఖరులోనే
చందాదారులకు పొస్తు చేయబడును. కాపీ
చేరనివిడల మొదటి అరు శారీభులలోగా
తమ పొస్తెపినులో విచారించి, మాకు తెలియ
జేయాలి. 10 వ శారీభు తరువాత వచ్చు.
కంషైంటల్లు అమోదింపబడవు. గడచిన
మానములలో చేరలేదనే కంషైంటల్లు
గమనించబడవు.

మేనేజరు

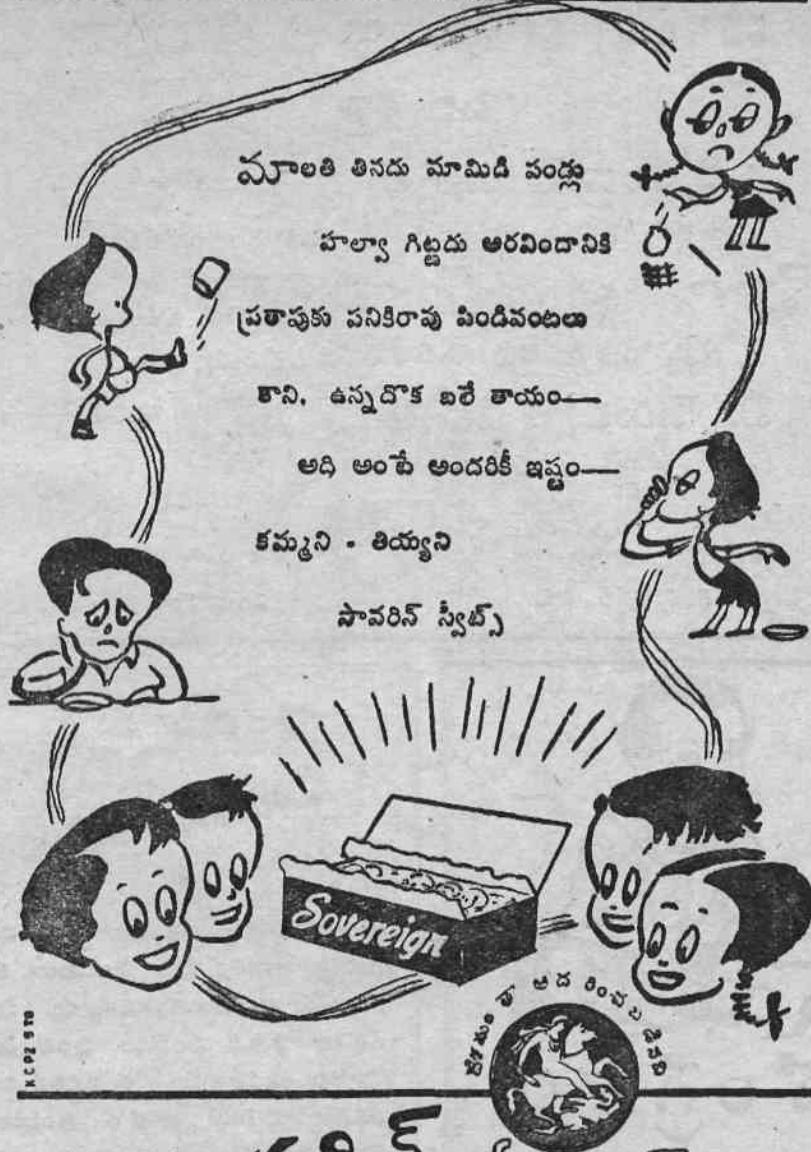
స్వాగతము

సహజ సొందర్యాధిపృష్ఠికి మారాజు
అభరణములు అందము చేకూర్చును

ఆర్ట్రైజెపాచు 800 అభరణములు
గల కెట్టగు పుచితంగా పంపుతాము
పాక్షింగ్ పోస్ట్ నెచ్ 0-14-0 అడనం
నేడే ఆర్ట్రైజెపాచు కదూ.

సాయి న్యూ క్రూలు

సావరిన్ స్వీత్స్

ది క. సి. పి. కన్సెక్షనరీ(మద్రాసు) లిమిటెడ్, మద్రాసు-24.

పోర్ అఫ్ ఇండియా

పెనిట్లకై

ది మద్రాస్ పెనిల్ ఫాక్టరీ వారిని
ఉత్తమ తరగతి అచ్చపనులకు, లతోప్రొప్రెస్ లకు

వోస అండ్ కంపెనీ వారిని

అన్ని రకములైన స్టేషనరీ వంకరములకు

ఎ. పెరువూళ్ళచెట్టి అండ్ సన్స్ వారిని
సంప్రతించండి.

ఎ. పెరువూళ్ళచెట్టి అండ్ సన్స్,

5, స్టైంగర్ వీధి

మద్రాసు - 1

డోంగ్రేగారీ

బూలామ్మతం

రామహితపెన్ విద్జితుడు పుస్తియుస్తు.
పంచు మొకచెటువుడు అంశ్య విరేచనములు
నిరిపి, నానుము. అరోగ్యము నిచ్చుకు.

K.T. Dongre & Co. BOMBAY - 4

'చంద్ మామ' కు
ఏజింట్లు కౌవాలి

ఏజింట్లు లెనిబోట్ల ప్రతి కూరా చిన్న చిన్న
ఏజింట్లు కౌవాలి. మీరు ఏజింట్లు కోద్ది
కాపీలు కూడా తెప్పించుకోవచ్చును. మీరు
పతినెలా 2-0-0 పంపుతూ పుండ్ర మీరు
7 కాపీలు పంపుతాము. ఈ వర్ధతిన మీకు
పతినెలా 0-10-0 లాఫం పుంచుండి.
శూర్పి వివరాలు మాకు ప్రాయిండి.

చంద్ మామ ఆఫీసు,
పొన్నట్టు నెం. 1686, మద్రాసు - 1.

న మ్మె క !

అ త్యుత్త మ మైన టా యి లె ట్ స బ్బు లో
ఏ మే మి మీ రు కా పలనం టా రో, అ ప స్సి
మై సూరు శాండల్ స బ్బు లో
క ల వని న మ్ము క ముగా చె ప్పగ ల ము.

ప్రతి చో ట ల భిం చు సు.

గ వర్జ మెంటు పో వే పా గ్యా కట్రీ, బెంగుళూరు.

రు. 500 బహు మాన ము
ఉమా గోల్డు కవరింగు వర్గును
ఉమా మహాల్ : : మచితిపట్ట ము
ఉమా గోల్డు కవరింగు వర్గును పొస్తాఫీసు.

అనలు బంగారు రేకు లోపాము పైన అంచించి (Gold Sheet Welding on Metal) తయారు చేయబడినవి. కాదని రుజుపు చేసినవారికి రు. 500 బహుమానమివ్వబడును. మేము తయారు చేయు ప్రతివర్తులు పార్టీకింగు పైన “ఉమా” అను ఇంగ్లీషు అష్టరములు గుర్తించి కేనవలెను. బంగారు వన్నె 10 నంపత్సుర ములు గ్యారంటి.

UMA 607 Slope Ring Rs 2-12-0
UMA 728 Nose Buttles Rs 1-0-0

పరీక్ష చేయగోదువారు ఉమా అధిరణములను మహోద్రావకములో పేసిన రెంబిషనలలకే బంగారము రేకు పెదలివడ్డును. ఈ విదముగా పరీక్ష చేసినవారు అనేకమంది మాతు పర్స్టిఫీల్డ్ డిచియన్లున్నారు. 800 డిచియన్లల క్యాటలాగు ఉచిత ముగా వంపిదును. ఇకర దేశములకు క్యాటలాగు దరలమీద 25% అదికము.

N.B.—వస్తువుల వి. వి. పార్టీల చార్జ 0-15-0 మాత్రమే అగును.

Tel : "UMA" MASULIPATAM.

24-11-'49 ఆంధ్రదేశంలోని అన్న ముఖ్య కేంద్రాలలో విడుదల.

ఎం.ఆర.ఎ.ప్రాద్వాన్సు దారి

మనదేకరం

కృష్ణాపెట్టి... నాగయ్య...
నారాయణరావు... N.T.రామారావు... హోములత.. కాంచెల్ల..
ట్రైక్స్.. ప్రైసీద్.

సుబ్బాడియ్యా... శ్రీభూబిల్ల

© A.R.M.A.T.V.

చందమాయ

పీటులకథల మాసపత్రిక

సంపటి 5
సంచిక 6

సంచాలకుడు : చక్ర పాణి

దిసెంబరు
1949

పాపాయిలూ !

రెండేండ్రకుపైగా ప్రతినెలా, మీరు ‘విటుకూరి’ వారి గేయకథలను చందమోమలో చదువుతూపున్నారు. వారి పూర్తిపేరు మీకు తెలుసా? ‘కవిబ్రహ్మ’, విటుకూరి - వెంకటునరసయ్యగారు. ఆయన తెలుగులోనూ, సంస్కృతంలోనూ మంచి పండితులు. క్విత్రలక్ష్మి, మగువమాంచాల, జాలచంద్రుడు, వీరభారతం, నాయకురాలు మొదలైన గొప్ప కావ్యాలు ఎన్నో రచించారు. రైతుహరికథ వ్రాసి నూటపదహార్య బహుమానం పొందారు. చిన్న పిల్లలకోసం ప్రత్యేకించి నితిమంజరి, బాలవాజ్యాయం వంటి చక్కటి పుస్తకాలు ప్రకటించారు. కాగా, వారి చిత్రమైన గేయాలను మీరు చవిచూచేపున్నారు. ఐతే, ఇంతటి గొప్పకవి అయిన ‘విటుకూరి’ వారి గేయాలు ఇకముందు మీకు లభించవు. మిత్రులనూ, బంధువులనూ, కుటుంబాన్నీ సంతాపంలో ముంచి, వారు ఈ నవంబరునెల 10-వ తేది రాత్రి 11 గంటలకు నిడుబ్బోలులో తైఫాయిడ్ జ్వరంవల్ల స్వరఘుతైనారు.

కవిబ్రహ్మ అత్యకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ, ఈ సంతాప సమయంలో వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెల్పుడం మనందరకూ విధి.

సీనూ - భానూ

సీనూ భానూ చక్కని
స్నేహితులని చెప్పాలి.

కలిసి బడికి పోతారు,
కలిసి యిల్ల కొస్తారు.

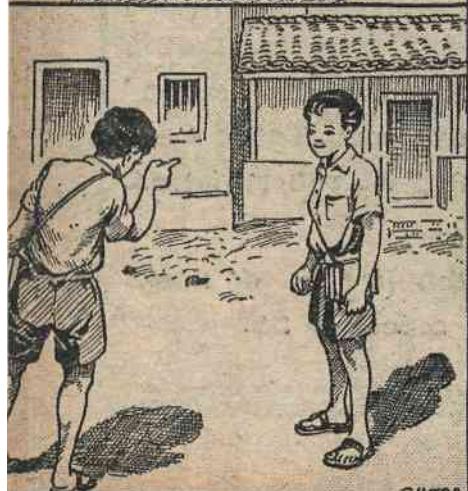
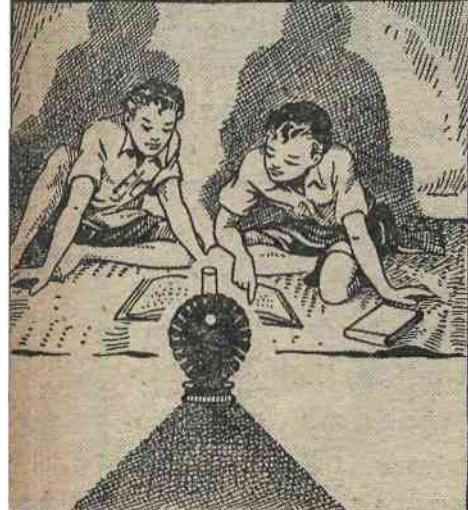
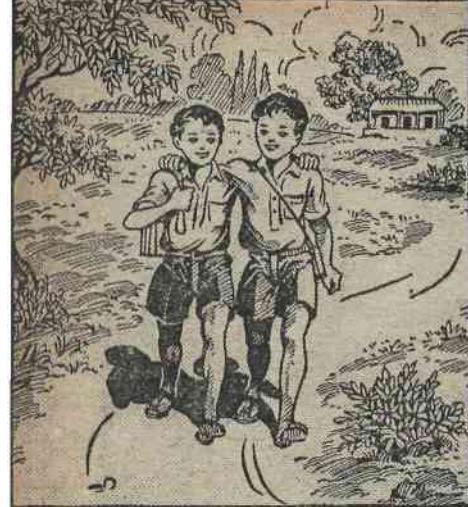
సీనూ భానూ ఎంతే
స్నేహంగా ఉంటారు.
కలిసి చదువుకుంటారు,
కలిసి ఆడుకుంటారు.

కొత్త కొత్త పుస్తకాలు
కొనడం వాళ్లకి సరదా;
కొత్త కొత్త ఆటల్లో
కూడా వాళ్లకి సరదా.

ఆటలలో ఒక రోజున,
మాటమీద మాట వచ్చి,
సీనుడేచ్చి భానుగాణి
చెంపమిద వేళాడు.

భాను మాత్ర మేం తక్కువ ?
సీనుమీద ఏరుచుకు పడి,
విసె గుట్టు లోక నాయగు
విపున వడ్డించాడు.

వీ శిట్టా పోతూడే
వేళ వాళ్ల నాన్నలు ఆ

రచన :
‘శ్రీ. శ్రీ.’

చేటికొచ్చి చూకా రి
చేద్దుమెన గుడ్డులాట.

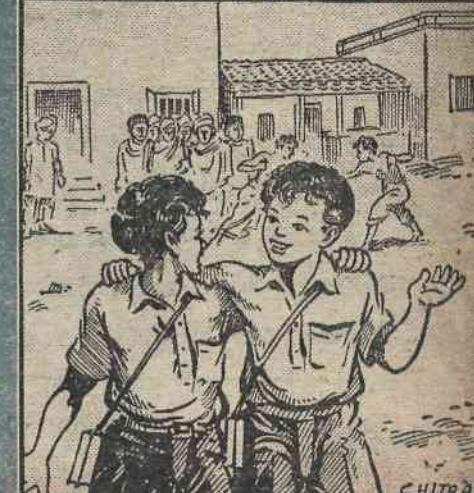
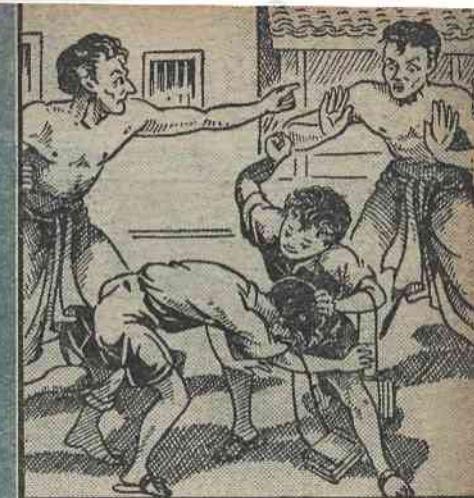
సీను నాన్న తప్పంతా
భాను దనీ, భాను నాన్న
సీనుదనీ తీవ్రంగా
వాదనతో పడ్డాయ.

వాదనతో ఆగలేదు ;
వాళ్ళిద్దరి మధ్య అది
పెరిగి పెరిగి తుట్టతుడకు
పెద్ద గుడ్డు లా టయింది.

తండ్రుల యుద్ధం చూస్తే
తమ కెంతో వింత కలిగి,
సీనూ భానూ ఎష్టటి
స్నేహితులై మిగిలినారు.

మళ్ళీ వాళ్ళిద్దరు తమ
మామూ లాట్లో పడి,
కొట్టాడే తమ తండ్రుల
మాటే మరిచారు.

ఆ పిల్లలు వెనుకటి వలె
అటులాడు తున్నారు.
తండ్రుల యుద్ధం మాత్రం
తగ్గే సూచన లేదు !

అనగన్గా ఒక నగర ములో ముగ్గురు స్నేహితులు ఉండేవారు. అందులో ఒకడు ధనికుడు, దెండుపవాడు విద్యాంసుడు, మూడువవాడు యుక్తిపరుడున్నారు.

ఈ ముగ్గులో ఒకప్పుడు ‘నేను అధికుడు’ నంటే ‘నేను అధికుడను’ అని వాడే పవాడాలు బయలైరినై. అప్పుడు వారిలో ఒకడు “అబ్బాయి! ఈ నగరపు చూడను” అని శపథం పట్టి, పురుషుల కంట పదకుండా ప్రత్యేకం ఒక మౌడు కట్టించుకొని, అందులో ఉంటున్నది. ఆ రాజకుమారితే మాటాడి, అమెను పెల్లాడిన వాడే సమర్థ” తని చెప్పేపరకు, తక్కిన ఇద్దరూ అందుకు ఒప్పుకున్నారు.

వెంటనే ధనికుడు రాజకుమారికి తెలిసేలాగ సంతర్పులు, సమాధానములు, దానాలు, ధర్మాలు చేయ నారంభించాడు.

తన ఖజూనాలో ఉండే ప్రజాలూ, వైష్ణవీలూ, నవరత్నాలతో పాదిగిన ఆభరణాలూ ప్రదర్శించటం ప్రారంభించాడు.

రాజకుమారి తననుమెచ్చి పలకరించక పొతుండా అని అతను కనిపెట్టుకొని పున్నాడు. ఈ ధనికుని బశ్వరాన్నిగురించే, దాతృత్వాన్నిగురించే దాసీలు రాజకుమారితే చెప్పగా, ఆమె “ఆ మనిషి స్త్రీయా, పురుషుడా?” అని అడిగింది.

“పురుషుడే” అని చెప్పారు, దాసీలు.

“ఐతి పురుషుల విషయం నాముందు చెప్పోకండి!” అని రాజకుమారి చిదరించుకొన్నది. ఇది విని ధనికుడు తన ప్రయత్నాలన్నీ మానుకోవలసివచ్చింది.

తరువాత విద్యాంసుని వంతు వచ్చింది. అతను రాజవిధిలో ముకామువేసి, పరకాయ ప్రవేశము, అదృశ్యకరణి మొదలైన విద్య లన్నీ ఆతి చమత్కారంగా ప్రదర్శించాడు.

పాగాడు. ఈ విద్యాంసుని ప్రజ్జనుగురించి దాసీలు రాజకుమారితో చెప్పేవరకు, ఆమె “సరే, ఇన్ని ప్రజ్జలు చూ పు తు న్న అ మనిషి పురుషుడా, శ్రీయా? అనిఅడిగింది.

“పురుషుడే” అన్నారు దాసీలు.

“ఘఘ! పురుషుల విషయం నాముందు చెప్పకండి. మళ్ళీ ఎన్నడైనా ఇటువంటి సంగతి నా చెవిని వేశరంపే, తలకొట్టించి కోట గుహ్వానికి వేలాడదీయాస్తాను” అంటూ రాజకుమారి పోచ్చరించింది.

ఇది తెలిసి విద్యాంసుడుకూడా నిరాశ చెంది, మరలిపోయాడు.

చివరకు యు కిపురుని వంతు వచ్చింది. యు కిపురుడు వెళ్ళివెళ్ళి రాజకుమారికి వాడుకగా పుప్పులమాలలు అలిజపూపుండె ఒక ముసలమ్మ ఇంట బసచేశాడు.

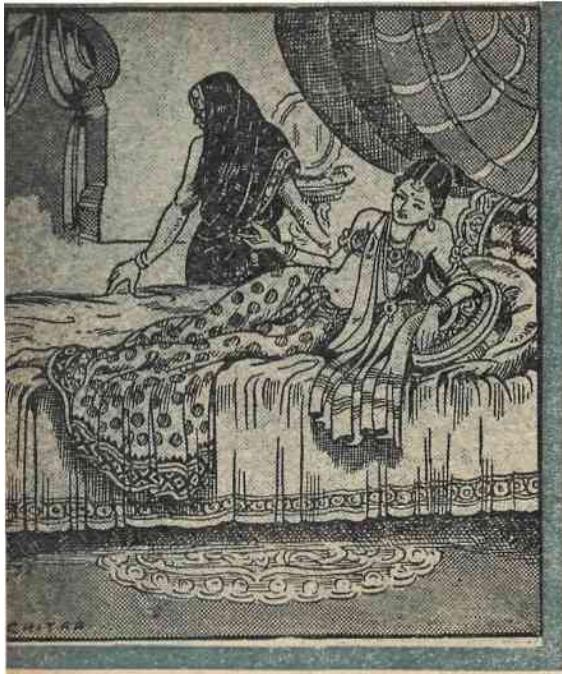
ఒకరోజున యు కిపురుడు ఎక్కుడివే చిత్రమైన రకరకాల పుప్పులు పట్టుకవచ్చి, దండగుచ్చి ముసలిదానికిచ్చి “అవ్యా! అవ్యా!! ఇవాళ పూలమాల నేను కట్టాను. ఈ పూలమాల తీసుకువెళ్లి రాజకుమారికి ఇప్పు. ఆమె చూచి సంతోషించి, ‘దీనిని ఎవరుకట్టారు?’ అని నిన్న ఆడుగుతుంది. అందుకు బదులుగా ‘నిన్నబోజున మా

అక్కుకూతురు ఊరినించి వచ్చిందండి. ఈ దండ ఆమె కట్టింది’ అను. తరువాత మళ్ళీ రాజకుమారి ఏమి అంటుందే, వచ్చి నాతో చెప్పి” అన్నాడు.

అవ్య అతను చెప్పినట్టే చేయగా, రాజ కుమారి చాలా సంతోషించి, “అవ్యా, అవ్యా!! నీ అక్కుకూతురును నేను చూడాలి. రెపు నీతో వెంటబెట్టుకు రావల సెంది” అన్నది.

ముసలమ్మ ఇంటికి వచ్చి యు కిపురు నితో జరిగినసంగతి చెప్పింది. మరునాడు యుకిపురుడు శ్రీవేంధరించి అవ్యవెంబడి రాజకుమారి భవనానికి వెళ్ళాడు.

ప్రీరుపంతోచున్నది పురుషుడు అని రాజకుమారి, ఎంతమాత్రమూ గుర్తుపట్టి లేక పొయింది. ఆ ప్రీని తన చలిక తెగచూచుకొంటూ రాజకుమారి తన మనసు లోని రహస్యాలన్నే దాపరికం లేకుండా చెప్పివేసింది.

“కొంతసైనైన తరువాత యుక్తిపరుడు “రాజకుమారి! నిన్నెక ప్రశ్న వేస్తాను. నిజం చెబుతావా?” అని ఆడిగాడు.

“తప్పక చెబుతా”నన్నది రాజకుమారి.

“అయితే, పురుషుని ముఖం చూడనని నీవు శపథం చేశావుట కదా? పురుషు 10ంటే నీకెందుకు కోపం?” అన్నాడు.

ప్రశ్నలు ప్రాణికులు ప్రశ్నలు

అప్పుడు రాజకుమారి “చెలీ! ఇది నా జీవితంలో చాలా రహస్యవిషయం. కానీ, ప్రాణ సమానురాలవు గనుక నీకు చెబుతున్నాను. ఎవ్వరికి వెల్లడించకూడదు సుమా! అసలు విషయం ఏమిటంటే—

వెనుకటి జన్మన్నో నేనూ, నా భర్తా మృగాలుగా ఉండేవాళ్ళాం. ఒకనాడు ఇద్దరమూ వేటగా నిషిల లో చిట్టుకోగా, గర్భిణి అయిపున్న నేను తప్పించుకు పోలేకపోయాను. కానీ, నా భర్త నా గొఱవ తలచ్చేనా తలచక, తనదారిన తను పోయాడు. ఇక గత్యంతర మేముంది? వేటగా దు సన్ను పట్టి చంపి వేశాడు. అప్పటినించీ స్వార్థపరులైన మగవాళ్ళాంటే నాకు పరమ అపహ్యం. కనుకనే మగవాని ముఖం చూడను అని అప్పుడు నేను ఒట్టుపెట్టుకొన్నాను. నేను పూర్వజన్మ స్నేహితి కలదానను. అందుచేత ఈవిషయం జ్ఞాపక ముంచుకొని, నీకు చెప్పగలిగాను” అని చెప్పింది.

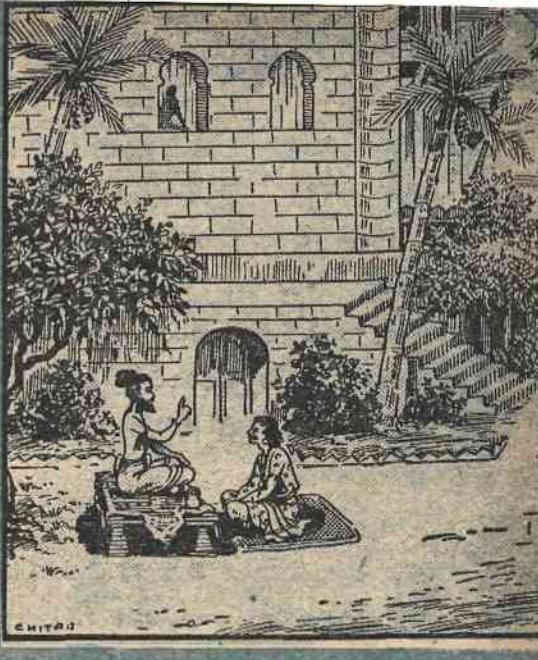
ఇది విని, ఇంకాఉంటే తన వేషంకాస్తాబయల్పుడు తుండనే భయంతో, యుక్తిపరుడు మరి ఒకక్క క్షణమైనా అక్కడ నిలవక, ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

తరువాత అతను ఒక యుత్తిశ్వరుని వేషం
వేసికొని, రాజుగారి కోటు పక్కని తోటలో
మాం ఏర్పరుచుకొన్నాడు. అక్కడ ఉండే
తోటమాలితే యుక్తిపరుడు “అబ్బాయి !
నాకోనం మగవాళ్ళు ఎంతమంది వచ్చినా
రానీ. ఈని త్రీలనుమాత్రం రానీయకు.
జాగర్త! త్రీలు వచ్చినట్టయితే శపించి
వేస్తాను” అని చెప్పేవరకు, ఆడపురుగైనా
ఆ యత్తిశ్వరునివద్దకు రాకుండా, తోట
మాలి కాపలా కాస్తునాడు.

ప్రతిరోజు పట్టబంలో మగవాళ్ళంతా
ఆయనవద్దకు వచ్చి, దీవెనలు అందుకొని
పోతూవున్నారు. యు తీ శ్వరుని ప్రభ్రాతి
క్రమంగా రాజుగారి చెవినికూడా పడింది.
ఒకరోజున రాజు స్వయంగా ఆయనవద్దకు
వచ్చి, “మహానుభావా! తమరు మా
కోటకు దయచేసి, మాగృషాం పావనంచేసి,
మఘల్ని ధన్యల్ని చేయింది” అంటూ
ప్రార్థించాడు.

ఆందుకు బదులుగా య తీ శ్వర్య దు
స్త్రీముఖం చూడననే తన శపథం ఆయ
నకు వెలడించాడు.

ఆప్యాయ రాజు “స్వామీ ! మీ ప్రతానికి భంగం కలగకుండా చేపాను ” అనిచెప్పి,

కోటలోకి అడవాళ్ళెన్నవరూ రాకుండా కట్టు
బాట్లుచేసి, యత్తిశ్వరుష్ణి అతి వైభవంతో
తన భవనానికి తీపుకుపోయాడు.

ఈ యత్పిశ్వరుని సమా చా రమంతా
ఎలాగో రా జ కు మా రి చెవుల బడింది.
“ యిదేమిటీ వింత ! నా ప్రతిజ్ఞకు సరిగా
ఎదురుపుత్తిజ్ఞ అయిఉన్నదే, మునీశ్వరుడు
పట్టినది,” అని ఆమె అశ్చర్యపడింది.
ఆటువంటి చిత్రమైన మనిషిని చూచి
తీరాలి అని, రాజకుమారి తన అంతఃపురపు
కిటికీక ఒక తెర కట్టించుకొని, యత్పిశ్వ
రుని తెంగిచూస్తూ, అతను చెప్పేదంతా
శ్రద్ధగా ఆలకించుతూ వుంది.

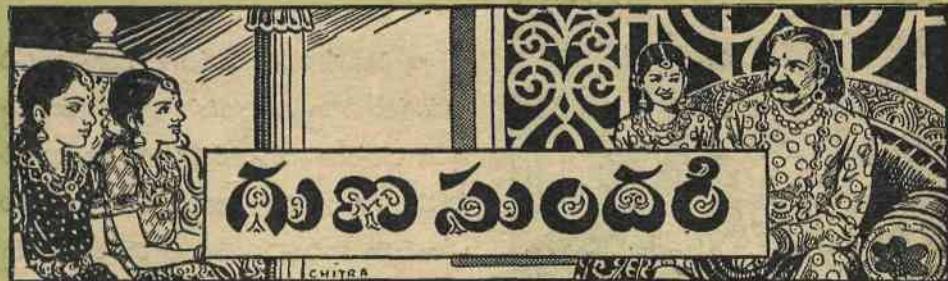
రాజు గిప్పగా స్వామిని పూజించి, అభిండమైన భిక్ష చేయించి, చివరకు “స్వామీ! నాకు ఈన్న సంశయాలన్నీ తీర్చారు. కానీ, ఒక్కటిమాత్రం ఈండి పోయింది. తాము ఎందుపట్ల ప్రీముఖం చూడరో, కారణం చెప్పాలి” అంటూ పట్టు దలగా అడిగాడు.

“రాజు! నీవు ప్రాథమికమార్గమును గనుక, చెబుతున్నా, విను: వెనుక టి జన్మలో నేనూ నా భార్య మృగాలుగా పుట్టాము. ఒకరోజున మేము ఒక వేటగాని వలలో చిక్కుకొన్నాము. అప్పుడు గర్భిణుగాపుండిన నా భార్య నన్ను వదిలేసి, తనుమట్టుకు తప్పించుకు పారిపోయింది. కనుక, ప్రీజాతి ముఖం చూడకూడదు అని నేను ప్రతిజ్ఞ చేశాను. పూర్వజన్మ స్నేహితి కలిగిఉండటంచేత, ఈకథ జ్ఞాపకముంచు కొని, వెల్లడిచేయగలిగాను” అని ముని వేషంలో వున్న యుక్తిపరుడు చెప్పాడు.

ఈ మాటలు కిటకిలోనించి విన్న రాజు కుమారి గబగబ కిందికి దిగిపచ్చి, యతీక్య రుని ఎదుట నిలబడి, “అయ్యా! నీవు అబద్ధము చెబుతున్నావు. వల లో నుండి తప్పించుకొనిపోయింది. ఆ దమ్మగ మా, మగమృగమా? నిజం చెప్పా. వెనుకటి జన్మమందు ఆడమృగమునై పుట్టింది నేను. వలలో చిక్కుకొని, వేటగాని చేతిలో చచ్చించికూడ నేనే. నిజం కప్పిపుచ్చి, ఈ సంగతి ఎవరికి తెలియదుకదా అని నాపైన అబద్ధం చెబుతున్నావు. నిజానికి ఈ వృత్తాంతం నాకూ నా భర్తకూ తప్ప మరె ప్పరికి తెలియదు. కనుక, నీవే నా భర్తవు” అంటూ, ఆతని చేయి పట్టుకున్నది!

అమె కోరిక్కెని, రాజు ఆ ఇద్దర కూ అతి వైభవంగా పెళ్ళిచేకాడు. వాళ్ళు పోయగా ఉంటున్నారు. యుక్తిపరుడే తమ కంటె ఆధికుడూ, సమర్థుడూ అని తక్కిన ఇద్దరూ ఒప్పుకొన్నారు.

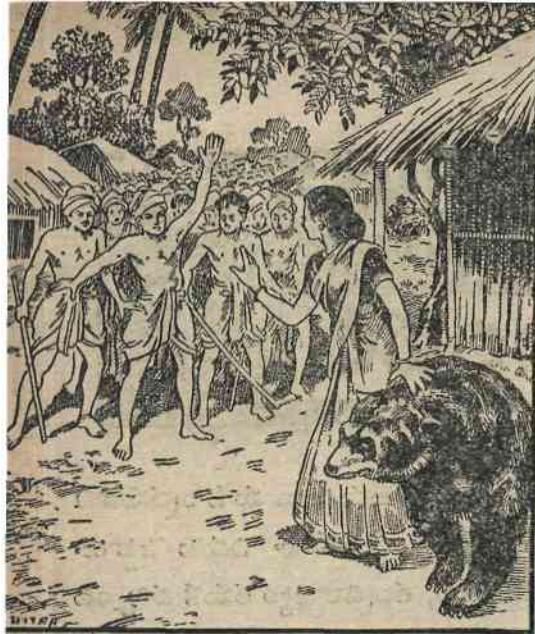
ఆవేశంలో గుణ సుందరి చెప్పకూడని రహస్యం చెప్పివేయడంచేత, పాపం, దైవాధినం బావిలో పడినప్పుడే ఎలుగుబంటిగా మారిపాయాడు. అతను దుఃఖిస్తూ, ఎలాగో పైకిపచ్చి, ఇంటిదారి పట్టాడు.

పోతే, గుణసుందరి చెప్పకూడని రహస్యాన్ని చెప్పివేసిందేకాని, వెంటనే తెలివి వచ్చి, గాబరాతో ఇంటికి వెళ్లి చూచుకొనే పరకు తులసిమొక్క వాడిపోయిపున్నది. అంకేమున్నది? — తన అపరాధంమూలాన భర్తకు కిడుమూడింది. గురుకాపంప్రకారం అతను ఈపాటికి ఎలుగుబంటిగా మారి పోయిపుంటాడు, అని భరించరాని విచారంతో గోడుగోడున ఏదుస్తూ, ఆ తులసి దగ్గరే స్పృహతప్పే పడిపోయింది.

అక్కడ రాజుగారికి చాలా ప్రమాదంగా ఉన్నది. ఏమితిరా భగవంతుడా అని కోటిలో అందరూ చింతిస్తున్న సమయంలో,

హరమతి కాలమతులు మహేంద్రమణిని తీసుకువచ్చి, మహారాజు ఎదుటు పెట్టారు. అదిచూచి, తండ్రిరాజ్యం తమకే దక్కింది కదాని రూపా, ఫౌమలు పొంగిపోయారు.

కాని, మణిని చూచి రాజవైష్ణవుడు “ఇది ప్రకాశించటం లేదే!” అన్నాడు. ‘ఉండండి, మంత్రం చెప్పాలి’ అంటూ అన్నాతప్పుడూ అట్టహసంగా “హసుమంతు తోక” అనీ, “నిగనిగ” అనీ అరుస్తూ మణిచుట్టూ తిరుగ సాగారు. వాళ్లు ఎంతగా ఆరచినా, మణి ప్రకాశించలేదు. ఇదేమి మంత్రమంటూ అందరూ తెల్లబోయారు. “నన్ను మోసం చేసి, రాజ్యం లాక్ష్మిప రానికి ఏదో రాయి పట్టుకొచ్చారు. వీళ్ల తలలు ఖండించి, గుమ్మానికి వేలాడ దీయంది!” అని మహారాజు గోండించాడు. రాజవైష్ణవుడు నిదానంగా మణిని పట్టి చూచి “దీని లక్షణాలన్నీ సరిగానే కనబడు

మన్నయి. ఇది నిజంగా మహాంద్రమనే
కానీ, ఏమి తీనికి ప్రయోగించవలసిన
మంత్రం మరచిపుంటారు” అన్నాడు.

“ఆయితే, తామంత్రమేదే జ్ఞాపకం
చేసుకొని విడవమనుడి” అంటూ మహా
రాజు నిష్పృష్టాతేచచ్చు. ప్రాణంమీది ఆళ
కుదులుకున్నాడు.

దైవాధిను— అంటే ఇష్టుడు ఎలుగు
బంట—వరుకులగూడంలోకి రాగానే,
అంతా కెకలు చేస్తూ బడితలు పుచ్చుకుని
వెంటపడ్డారు. ఆ కెకలకు అదిరిపడి,
ఏమిలో చూచామని గులసుందరి ఇంటిలో
నించి ఇవతలకు వెంటి.

ఆ విలుగుబంటి దీనుగా గులసుందరి
వెనుకకు వచ్చి నక్కింది. “అది మిమ్మల్ని
పిమీ చేయదు. భయపడకండి. మీ దారిని
మీరు వెళ్లిశాండి” అని అమె గుడెం
ప్రజలను వారించి, చేరులారా చేసుకొన్న
పాప ఘరానికి మొత్తుకుంటూ ఎలుగు
బంటిని లోపలకు తీసుకు పోయింది.
పట్టరావి దుఃఖంతో గులసుందరి ఎలుగు
బంట రూపంలోపున్న భర్త కాల్పమీద పడి,
తెలియక చెసిన ఈ అపరాధానికి క్షమించు
మని ప్రార్థించింది.

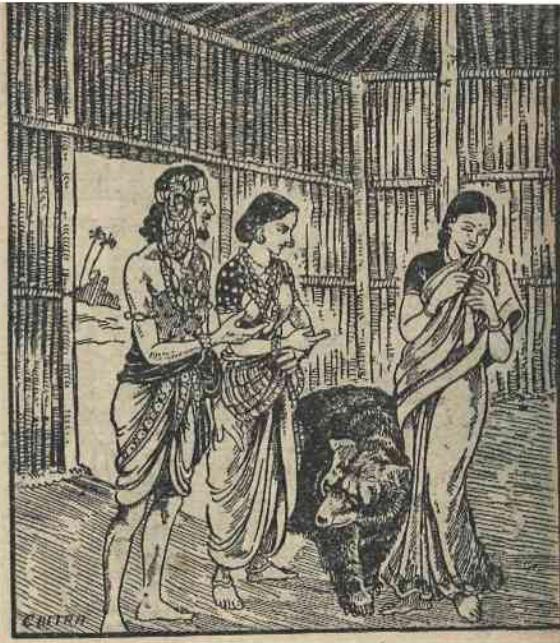
దైవాధిను ఎలుగుబంటిగా మారి
పొపచ్చు. అతనికి ఈ రూపంలో వాక్కు
లేకపోపచ్చు. ఆయినష్టుటికి అతను
సర్వజ్ఞుడాయె. గులసుందరి మొర విని,
దైవాధిను అక్కడ పున్న శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ
విగ్రహాన్ని చూచించి, “ఆ తల్లే మనకు
దిక్కు. కనుక, అమెను ప్రార్థిరచు”
మంటూ సుజ్జ చేశాడు. భర్త లజ్జ తల
దాల్చి గులసుందరి తమ ఇలువెలుపైన
దవికి భక్తితో ప్రేమకులిడి ప్రార్థించింది.
తన భక్తురాలు, పతి భక్తి పరాయణ
ఆయిన గులసుందరి చేసే ప్రార్థనలు
కైలాసంలో పున్న పార్వతిదేవికి వినపడినై.

కమ్ముము యి, ఆ శ్రితజన పక్కపాతి అయినటువంటి దేవి పరమేశ్వరునితో ఈ సుగతిచెప్పి గుణసుందరిని అనుగ్రహించ వలసిందని వెగిరపెట్టింది.

ప్రీయుసతి అయిన పార్వతి మనవిని పరమేశ్వరుడు ఎప్పుడైనా కాదనగలడా ? వెంటనే ఆ దుష్టులు కిరాతదుష్టులుయి గుణసుందరి ఇంటిముందు అవతరించారు.

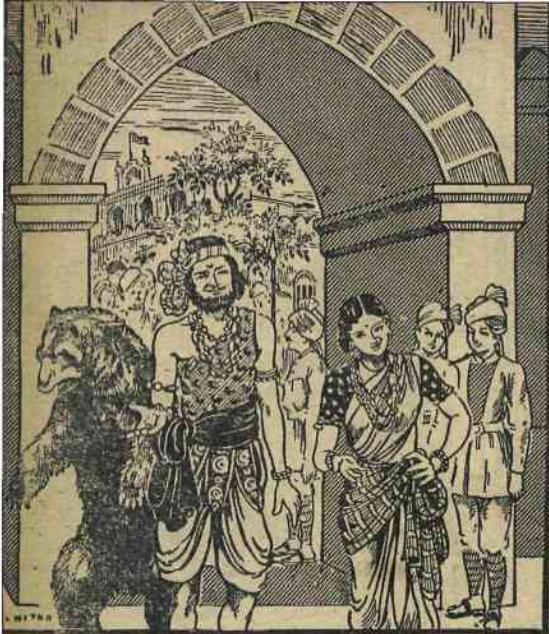
ఆ ఇంటికి వెళ్లి తలుపు తోసుకొని "కంచెం బిచ్చుం పెట్టే చిట్టితల్లి" అని వారు అడిగారు. వారినిచూచి గుణసుందరి తన నిర్మాగ్యత్వానికి చింతిస్తూ, బొట బొట కన్నిరు రాల్చింది. అప్పుడు ఆ కిరాత దుష్టులు గుణసుందరిని టుదార్చి, "చిట్టి తల్లి ! నీ విచారా నికి కారణా మాకు తెలుసు. నువ్వు అలా విచారించవలసిన పని ఏమీ లేదు. నీతో పున్న ఆ ఎలుగు బంటిని మాకు ఇచ్చివేయి. దానని ఆట లాడించి ఐశ్వర్యాం సంపాదించుకు పస్తాము" అన్నారు.

ఈ వింతకోరిక వినేవరకు గుణసుందరి బిత్తరపాయింది. అమె బిత్తరపాటు చూచి దిఘ్యల్ని గుర్తిచిన ఎలుగుబంటి, వారి చెంట వెళ్లటానికి సిద్ధుపడింది. ఈ వాలక

మంతా కనిపెట్టిన గుణసుందరి, "మీరు నా మొరాలుంపవచ్చిన పున్యాత్ములో దేవతలో అయిపుంటారు. నన్ను కట్టాడిం చూడి !" అంటూ ఆ కిరాతదుష్టులు కాళ్ల మీద పడ్డాడి. "నీ కు శుభం చేస్తాములే నిశ్చింతగా ఉండు !" అని గుణసుందరిని ఆశీర్వదించి, ఆ కిరాతదుష్టులు ఎలుగు బంటిని తీసుకొని బయలైరారు.

పార్వతిపర మేశ్వరులు ఆ ఎలుగు బంటిని ఆడించుకొంటూ కోటలో ప్రవేశించారు. ఎలుగుబంటిచెత ఎన్నెన్నే వింత ప్రదర్శనాలు చేయాచారు. దివ్యజ్ఞాను గల ఆ ఎలుగుబంటి ఆభినయించి జోస్యం

చెప్పనారంభించింది. మహాంద్ర మతీ పలికే ఉపాయంకూడా అది చెప్పగలదని వదంతి వ్యాపించింది.

ఈసంగతి చవిని బడగానే మంత్రి, సేనాపతులు వెంటనే వచ్చి ఎలుగుబంటినీ కిరాత దంపతుల నూరాజుగారివద్దకు తిసుకువెళ్లారు.

మతిని పట్టుకపచ్చి ఎదుట పెట్టేవరకు, ఎలుగుబంటి అభినయించింది. ‘అది ఏమిటి?’ అని అడిగితే, “ఈ రాజును ఏ కూతురు నిజంగా ప్రేమిస్తున్నదో, ఆమె తన మగనితోసహముమ్మారు ప్రదక్షిణం చేసిన ట్రయితే మహాంద్ర మతీ పెలుకు

రుంది” అని కిరాత దంపతులు ఎలుగుబంటి అభినయానికి ఆర్థం చెప్పారు.

“ఈ రేమిటి, ఇద్దరం ఉన్నాము” అంటూ, రూపా హేమలు తమతమ భర్త అను వెంట బెట్టుకుని, మదికట్టుకుపచ్చి మతిచుట్టూ ముమ్మారు ప్రదక్షిణాచేశారు. వారు ఎంతసేపు తిరిగినా మటిపలకలేదు.

“ఏమా అనుకున్నాము. నిజంగానే, ఏరాయో చేత పట్టుక పచ్చి, మా పరువు కూడా తీసివేశారు వీట్లు” అని రూపా హేమలు తమ భర్తలను అడిపోసి, వాళ్ళ పైన మెటికలు విరిచారు. మహారాజు మల్లి నిస్సృహలో వడ్డాడు.

ఎలుగుబంటి మల్లి అభినయించింది: ‘అదేమిటి?’ అని అడిగితే, భోర్చోర్చోర్చు, “ఊరి చివరను నీ చిన్నకూతురు ఉన్నది. ఆమెవచ్చి ప్రదక్షిణం చేసే మతి తప్పక పలుకుతుంది” అంటూ కిరాత దంపతులు ఆర్థం చెప్పారు. వెంటనే మంత్రి, మేనాదేవి వెళ్లి గూడంలోపున్న గుణసుందరిని వెంటబెట్టుకు వచ్చారు.

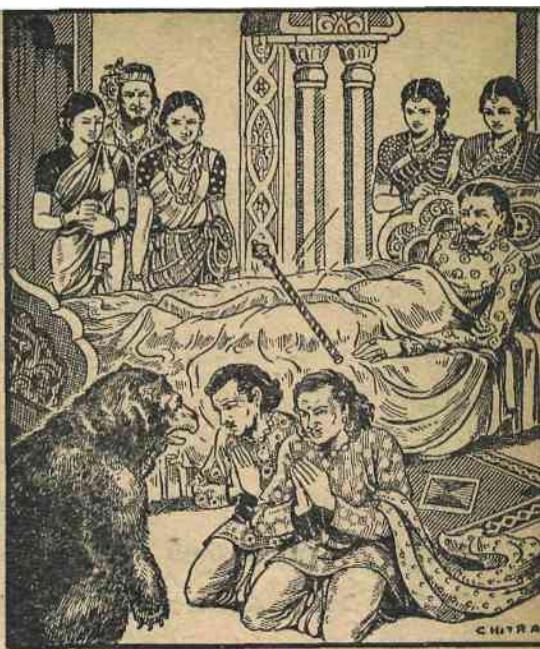
కోటులోకి వచ్చి రావడంతోనే, గుణసుందరి తండ్రిమీద పడి, గోకుగోరున ఏడ్చింది. “చిల్లతల్లి! — నీకు నేనెంత

అన్యాయం చేసినప్పటికి, నీకు నామిది అభిమానం కోచెమైనా తగ్గలేదు. ఇదే నాకు పదివే” లంటూ మహారాజు గుణసుందరిని చేరదినుకొని, అక్కుడు ఆదుముకొన్నాడు.

అక్కుడు సమావేశమైన ప్రజలందరూ విమవురుండే చూడామని ఆత్రంతే, గుణ సుందరిని ముందు మణిమట్టుగా ప్రదక్షిణం చేయమని వేగిరపెట్టారు. ఆమె అందుకు సిద్ధపడేసరికి, “చిట్టితల్! —మను నీ పతితే కలసి ప్రదక్షిణం చేయాలి” అన్నది పార్యతీచేవి.

“నా భర్త దురదృష్టప్రవాహు ఎలుగు బంటిగా మారిపోయారు. మీ రెవరో పుణ్య తుల్మిగా కనబడుతున్నారు. దయ ఉంచి నా భర్త జా పవిమో చనమార్గం సెల వియ్యండి” అంటూ గుణసుందరి దేవిని ప్రార్థించింది.

“అయ్యా! ఏమిటి, దైవాధినం పాపం, ఎలుగుబంటి ఐపోయాడా?” అని అందరూ ఆశ్చర్యపడ్డారు. అప్పుడు పార్యతి “అనలు ఈ మణిని సాధించుకువచ్చింది ఎవరో నిజం చెప్పినట్టుతే, సీ భర్తకు యథారూపం వచ్చేస్తుంది. ఇదుగో మాడు” అంటూ, ఎలుగుబంటికి చెంగోలు అందించింది.

ఆ చెంగోలు తీసుకొని ఎలుగుబంటి, హరమతినీ కాలమతినీ బాది విడిచిపెట్టింది. చెంగోలు దెబ్బలు పడలేక వాళ్ల “బాబోయి క్షమించండి. మణిని సాధించింది దైవాధినమే” అని నిజంచెప్పివేసి, “క్షమించు”, మంటూ ఎలుగుబంటి కాళ్లమీద పడ్డారు.

ఆ చెంగోలు తీసుకుని, పార్యతి రూపాఫేమలనుకూడా అదిలించింది.

వాళ్లు నెరం ఒప్పుకొని, “చెల్లాయా! క్షమించవా?” అంటూ గుణసుందరి కాళ్లమీద పడ్డారు.

అప్పుడు, కిరాత దంపతుల అనతితే ఎలుగుబంటి ఎప్పటి దైవాధినంగా మారి

పొయాడు. మహారాజు కిరాతవంపులు ఫలానా అని గ్రహించి, వారికి నమస్కరించాడు. గుణసుందరీ, దైవాధినం కలపి, ప్రదక్షిణా చేసిన వెంటనే మహేంద్రమణి థగథగ మెరసింది.

“రాబా, నెన్ను నిజంగా ప్రేమించేవారు ఎవరో, మోసక త్తెతెవరో ఇప్పుడైనా తెలుసు కొన్నావా?” అని పార్వతీ దేవి రాజును పొప్పరించింది. గుణసుందరి మణిచేత తండ్రిని స్పృశించిన తక్షిజమే, మహారాజు వ్యాధి ఎక్కడి దక్కుడనే మాయమై పూర్తి ప్యాప్తత చేకూరింది.

ఆప్యుడాయన గుణసుందరిని దగ్గరకు తీసుకొని, “తల్లి! నీ మహిమ తెలుసుకోలేక పొయాను. సిహూ, నీ భరె నన్ను ప్రేమించారు. కనుక, నారాజ్యానికి మిమ్మల్ని పట్టాఖిపే క్తుల జేస్తాను” అని చెబుతూ వెంటనే దైవాధినానికి పట్టం కట్టాడు.

అంతా సంతోషించారు. కాని మహారాజు గుజసుందరిని చూచి, “ఈ వృద్ధుష్ణి నీ మెడకు కట్టి నను నీకుచేసిన అన్యాయం మాత్రం ఇంకా మిగిలిపోయిందే” అని విచారించాడు. అప్పుడు, పార్వతీ దేవి “ఓరాజు ఇంకా నీకు ఆహంకారం చాపలెదు. చిట్టి తల్లిక పరమేశ్వరు డనుగ్రహించిన తభర్త ఎవరో చూడు” అంటూ, దైవాధినాన్ని ఇక నిజరూపంలో బయల్పుడమని కాసించింది. ఆప్యుడు దైవాధినం భువన మోహన శాందర్యంతో వీరసేనకుమారుడై వెలలుగా అందరూ లశ్చర్యచకిరులై ఆసందించారు. పరమానందభరితుడై, మహారాజు, నిజంగా మీరు ‘దేవత’ లంటూ ఎరుకదంపులకు ప్రణమిల్లాడు.

అంతా సంతోషంతో స్తోత్రం చేయగా అందరినీదివిస్తూ, శ్రీ పార్వతీపరమేశ్వరులు అంతర్భానమైనారు. [అయిపోయింది]

నల్లబంగారం

ఒక పూరిలో వక్కడు, ఉక్కడు అని ఆద్దరు అన్నాదమ్ములు ఉండేవారు. వారు నిషించే పూరిక, మూడువందల మైళ్ళ దూరంలో ఒక కొండ ఉన్నదని, అ కొండలో బంగారం ఉన్నదని తెలిసింది. బంగారం అంటే ఎవరికైనా ఆశే కచా!

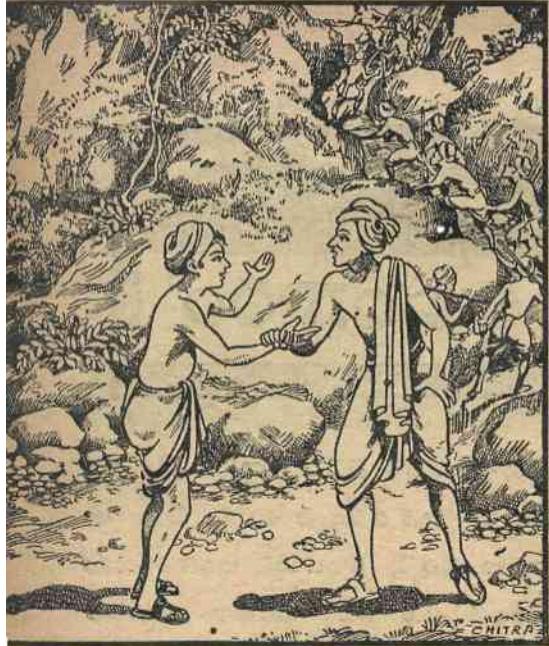
“భేష్మ, బాగా పున్నది తమ్ముడూ! మన వెంట కొంతమంది కూలీలను తీఱుకువెళ్లి, అక్కడ పున్న ఆ బంగారమంతా తెచ్చు కుండాము. ఎలా ఆయినా శ్రమపడి ఒక్క మణిగు బంగారం తెచ్చుకున్నామంటే, మనం ఇద్దర మూ ఆజ్ఞాంత మూ హయిగా కాలిమీద కాలు వేసుకొని కాల కైపం చేయవచ్చు,” అని వక్కడు చిన్న వాడికి ఆశపెట్టాడు.

కష్టం లేకుండా, తెరగా దొరికితే ఆనుభ విద్ధామని చూస్తూంచాడు వక్కడు ఎప్పుడూ. అండుకనే, సునాయాసంగా బంగారం

దొరుసుతుందని వినెనుకల్ల లతను ఆ పథ్థాడు. కానీ తమ్ముని ఉద్దేశం వేచు. ఈ కారణుంటనే, కొండముది బంగారమును గురించి తన ఆన్న అంతగా ఆత్మపడి వెచ్చినా, ఉక్కడు ఎక్కువ ఉత్సాహం. చూపలేదు. అయినప్పటికీ, పెద్దవానిమాట జవవాటడు ఇష్టంలేక వక్కనితే ఉక్కడు “సరే ఆన్నయ్యా, అఱగే వెళ్లి తెచ్చు కుండాముతే” అని తన సమ్ముతి తెలిపాడు.

వక్కడు కొంతసామ్ము చేతపుచ్చుకొని, కూలీజట్టుని వెంట బెట్టుకొని, మజిలీలు చేసుకొంటూ, ఇంచుమొంచు ఒక నెల రొబులకు ఆ పర్యతం చేయకొన్నాడు.

ఆత్రంతే పున్న ఆన్నగారు, కూలీలతే సహాగు గఱ కొండ ఎక్కు, వెంటనే తచ్చు పని ప్రారంభించాడు. తమ్ముడు మాత్రం ఆతరితే వెళ్ళక, “ఆన్నయ్యా!— అందే రఘు కొండపైన కూర్చుని వేసేదేమున్నది?

సీవు పని హృద్రిచేసుకొని వచ్చేవరకు నేను
జక్కుడనే వుండి కాపలా కాస్తము ” అనే
వరకు, వక్కుడు సరేనన్నాడు.

ఉక్కుడు, కొండడిగువసున్న ఆ గ్రామ
స్తులను మంచి చేసికొని, చిన్న నివాసం
విర్పరచుకొన్నాడు. కొద్ది రోజులకల్లా తను
వారిమధ్యను తలలో నాలుకగా మసులు
కొంటూ వుండటంచేత, వారు ఉక్కుని కోరిక
లన్నీ కాదనకుండా తీరుస్తూ వచ్చారు.

కొంతకాలమైన తరువాత ఉక్కుడు
ఆహారి మునసబు వద్దకు వెళ్లి “అయ్యా!
నేను ఇలా వ్యార్థంగా కాలం గడపడం
బాగుతేదు. కనుక, మీద్వారా నాకు విద్దైనా

పాలం కొలుకు ఏర్పాటు చేయించండి.
పంట పండగానే బుబూలు తీర్చానం చేసు
కొంటాను.” అని కోరేవరకు, గ్రామ
మునసబు సంతోషంతో అతనికి మూడు
ఎకరముల నెలా, అది సాగుచేయబానికి
అవసరమైన పరికరములా, ధనమూ, పరి
వారమూ అన్ని సమకూర్చు పెట్టాడు.

ఈ విధంగా తనకు లభించిన సాయ
ముతో ఉక్కుడు కష్టపడి పాలం సాగుచేసి
పండించాడు. అతనికి దైవసాయము తోడు
పడటంచేత, పంట బాగా పండింది. వ్యవ
సాయఖ్యలు, మునసబు పెట్టిన మదుపు
పోను నికరంగా పాతిక బస్తాల ధాన్యం
ఉక్కునివంతుకు మిగిలింది.

ఉక్కుడు ఇలా కష్టపడి బాగుపడి
సందుకు ఆ గ్రామస్తు లందరూ సంతో
షించారు. అతను, తనవంతు ధాన్యమును
మునసబు ఇచ్చిన ఒక చిన్న గుడిసెలో
దాచుకొని, కులాసాగా కాలం గడువు
తున్నాడు. ఆతను పంటపండించి, ధాన్యం
నిలవ వేసుకొనేవరకు నుమారు ఆరు
మాసముల కాలం పట్టింది.

కూతీలతోసహ మరికొద్దిరోజులకే అతని
అన్న వక్కుడు కొండదిగి వచ్చాడు. వారి

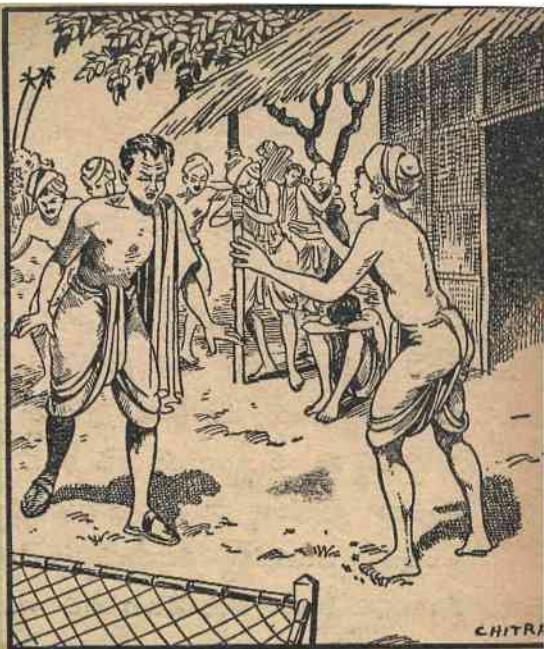
స్తో ఎలా వున్నదంటే — తెచ్చుకొన్న
సామ్య అంతా కర్పుయి పోయింది. అహర
పదార్థములన్నీ అయిపోయినయి. ఒక్క
అడుగైనా ముందుకు పడక, వారందరూ
ఆకలిదఘ్యలతో శోషకాట్టిపోయినారు. ఈ
అరు నెలలలోనూ కూలీల సహాయంతో
వక్కుడు సంపాదించుకొని వచ్చిన
బంగారపు పెళ్ళులుమాత్రమే, ఆతనిదగ్గర
ఇఘ్యాడు మిగిలి ఉన్నవి. కానీ, కడుపుకి
తిందామంటే చారెడు భాస్యాపుగింజలైనా
చేతిలోలేవు.

వక్కుడూ, ఆతని వెంటసున్న కూలీలూ
ఆకలితో అలమటించి పొతున్నారు. కానీ,
ఈ పల్లెటూరిలో వీరినందరునూ ఆదరించే
వారెవరు? వక్కునివద్ద బంగారము ఉన్న
మాట నిజమే. కానీ, ఈ సమయంలో ఈ
పల్లెటూరిలో అదే మన్నా కూడు పెదు
తుందా? ఆదనుకు ఆక్కర వస్తుందా?

వక్కుడు దిగివస్తూనే, దాపరికంలేకుండా
తన అవస్థ తమ్మునికి తెలుపుకొన్నాడు.
అది విని ఉక్కుడు “అన్నయ్యా! అంద
రకూ ఈ గ్రామంలో అన్నం దెరుకుతుంది.
కానీ, భోజనం పెట్టినందుకు గ్రామస్తులు
తలకోక బంగారు పెళ్ళు చేప్పున పుచ్చు

కొంటారు” అని చెప్పేవరకు, వక్కుడు
ఉగ్రుడైపోయాడు. తమ్ముడు గ్రామస్తు
లతో కలసి, తను కష్టపడి సంపాదించుకు
వచ్చిన బంగారం కాస్తా కాజెయ్యాటూనికి
ఈ పూర్వాం పన్ని పుంటాడని ఆతనికి
అపోహ కలిగింది.

ఈ అపోహతోనూ, కోపంతోనూ వక్కుడు
అవేశ పూర్తిత్తె, బ్లస్టాలోని బంగారు
పెళ్లల నన్నితినీ ఆక్కడ లుమ్మురించి
“సరే తమ్ముడూ! — మావద్దవన్న సామ్య
ఇదే. దినిని గ్రామస్తులకు ఇచ్చి, మాకు
ముందు తిండి ఏర్పాటు చేయించు. ఇంత
కంటె ఏమి చేయగలం? ఏదో ఏధంగా

CHITRA

ప్రాణాలు నిలబడితే, తరువాతిమాట చూసుకోవచ్చు” అని నిస్సృహతే ఇష్టం వచ్చినట్టు మాట్లాడాడు.

ఎటనే ఉక్కుమ తన కుటీరంలో దామకోన్న బియ్యము తీసి, పేదరాసి పెద్దమ్మును రుచంచాడు. వక్కడూ, కూతీలూ శుభ్రంగా స్నానం చేసుకుంచే టంతలో, పంచభక్త్య పరమాన్నములతో వంట స్థామ్యంది. ఆరు నెలలనించి ఇటు వంటి తుండిక లొగము వాచిన వక్కడూ, కూతీలూ ఈ భోజనం పరప్రసాదముగా ఖావించారు.

భోజనము లఫుతున్నప్పుడు ఉక్కుయు తన సురూపి సందర్శాలన్నీ చెప్పేవరకు అన్నగారు ఆశ్చర్యపోయాడు. తరువాత ఆబాగారప పెళ్లలన్నీ అన్నకు తిరుగాళచ్చి వెస్తూ, “అన్నయ్యా! అన్నవురుగా నీవు నాపైన అపోహ వడ్డాపు కాని, నీసాత్తు నాకు చీపురు ముల్లయినా అక్కరలేదు.

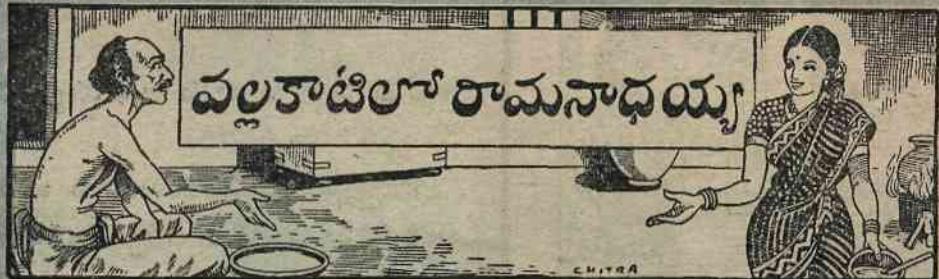
నా రెక్కలు చల్లగాపుంటే అదే పదివేలు,” అనగానే వక్కుడు తన దురహంకారానికి తనె పెచ్చతాపచ్ఛద్దాడు.

“తమ్ముడూ — నేను బంగారంకోసం ఆళపడి అనపసరంగా కాలం వృధాచేశాను. అవేకాలంలో నీవు నల్లబుగారమనే నేలను పండించి, హియగా నుపు తీర పదిమందిని పొపించ గలిగారు. నిజానికి ప్రజ్ఞ అంటే నీ దే ప్రజ్ఞ” అని చెప్పి అనేకవిధాల మెచ్చుకొన్నాడు.

ఆప్యాడు ఆన్నా దమ్ము లిద్దరూ ఇంటికి పెళ్లిపాయి, భాళీగా పడివున్న బంజరులను ప్రభుత్వం వద్దనించి కొలుకు తీసికొని పండించ నారంభించారు. కాయకష్టం పల్ల కలిగే లాభాలను, వాటి విలువనూ తమ్ముడు చెపిచూపిన పారంపల్ల వక్కుడు, గపించి అవలంబించాడు. నాటినించి వారు పేరొందిన రైతుబిడ్డలె, రాణించి, గొప్ప ఐశ్వర్య వంటు లైనారు.

వల్లకాటిలో రామనుధయ్య

వేములవాడ అనే గ్రామంలో వెంకటప్ప అనే కరణం ఉండేవాడు. ఆయనకి అచ్చమ్మ అనే భార్య ఉండేది. అచ్చమ్మ ఉత్తి అమాయకురాలు. లోక జ్ఞానంలే ని వెళ్ళిబాగుల మనిషి.

అమాయకపు అచ్చమ్మకి పిల్లలులేరు. “ఏమమ్మా మీకు పిల్లలులేరా?” అని ఒక సాడు ఎవరో ఆవిష్టి అడిగేయ. ఆ ప్రశ్నకి ఆవిడ జవాబుచెప్పులేకపోయాంది. అందరికి పిల్లలున్నప్పుడు తనకిమాత్రం ఎందుకు ఉండరూ అనుకుంది. ఐనా భర్తని అడిగి అనుమానం తీఱ్చుకోచున్నకదా అని తల చింది. గ్రామంలో పాలాలన్నీ అజమాయిచీ చెపుకుని, సరిగ్గా మూడు దూముల వేళకి వెంకటప్ప ఇంటికి పచ్చాడు. ఆకలివెత త్వరగా మడికట్టుకవచ్చి, “పడ్డన చెయ్య” అన్నాడు. ఆప్యాడు అచ్చమ్మ “ఏమండి మనకి పిల్లలు లేరా?” అని అడిగింది.

“ లేరు...పడ్డించు.” అన్నాడు భర్త. అచ్చమ్మకి ఆనుమానంతీర్థాలేదు. ఆవిడ అలాగే నిలబడిపొయి, “ ఒక్క అడపిల్లునా లేదుటండిపోనీ ? ” అంది. “ లేదు ” అంటే మళ్ళీ ఇంకోప్రశ్న వేసి అలస్యంచేస్తుందేయో అనితేచి, వెంకటప్ప “ లేకేం ? ఓ అడపిల్ల ఉంది ! నాకు త్వరగా భోజనంపెట్టు ” అన్నాడు.

“ ఎక్కుడున్నదండి ? ”

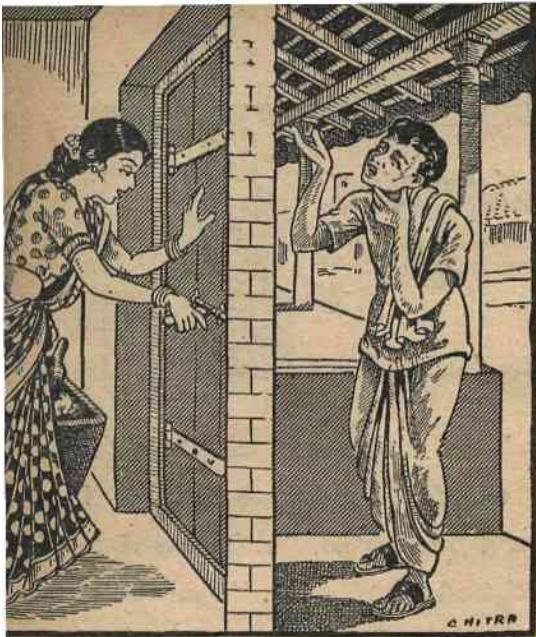
“ ఎక్కు డుం టుం ది ? ఆత్తారింట్లో ఉంది ! ”

“ పెళ్ళి చేశాకకదండి అత్తారింటికి పంపదు ? ”

“ బౌను. పెళ్ళిచేసే, పంపాను.”

“ అలాగటండి ? ఐతే మన ఆల్లూడెవ రండి ? ”

ఐలా ప్రశ్నమీదప్రశ్న అడుగుతోంటే, వెంకటప్ప, ప్రాణంవిపిగి, “ ఎవరా ? చల్ల

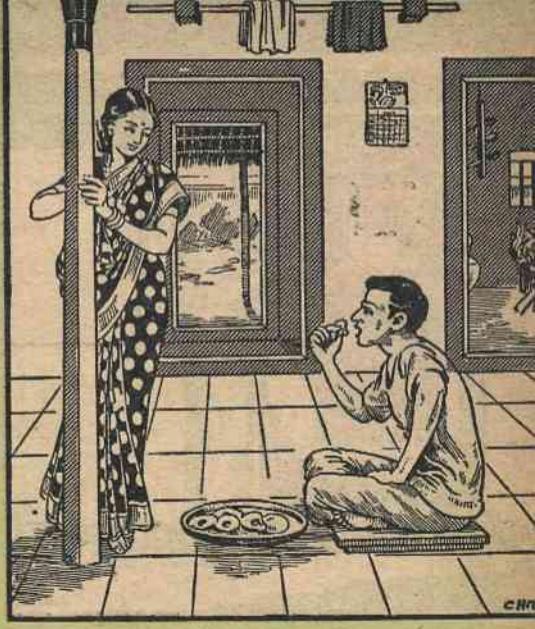
కాటలో రామనాథయ్య ” అని సమాధానం చెప్పాడు. అదివిని అచ్చమ్మ, తమఅల్లుడి ఇంటిపేరు వల్లకాటివారనీ, అతగాడిపేరు రామనాథయ్య అనీ అనుకుని సంతోషించింది. అంతేకాని అలాంటి మనిషి ఎక్కుడా ఉండడనీ, తాను మొగుణ్ణి “ ఎవడు? ఎవడు? ” అని అడిగి విసిగించే సరికి, అతడు “ ఎవడే ఒకడు! ” అని చెప్పటానికి మారు, “ వల్లకాటలో రామనాథయ్య! ” అన్నాడని అమెకు తెలీదు. ఎలా తెలుస్తుంది? అవిడకు లోకజ్ఞానం కొంచెమైనా లేదుగా! నాటినుంచీ అచ్చమ్మ తస్కిక కూతురుందని, తన

అల్లుపు వల్లకాటి రామనాథయ్య అనీ సంబరపడుతూ పుండెది.

కొన్నాళ్లపోయాక, కరణంగారు జమా బాదీకని పట్టబువెళ్లేదు. అప్పుడు ఒకనాడు మెట్ల మధ్యహ్నమ పుడు దారినిపోయే వాడికడు, దాహంవేసి కరణంగారి ఇంటి ముందు ఆగేడు. కరణంగారు ఊళ్లోలేదు గనక అచ్చమ్మ తలుపులేసుకుని లోపల పప్పురుబుపోంది. “ ఎవరండేయో లోపల? నాలిక ఆచ్చుకపోతోంది. తలుపుతీసి కాస్త దాహం ఇప్పిస్తారా? ” అని బయటగుమ్మం మీద నిలబడ్డ బాటసారి కేకవేశాడు. పట్టుం వెళ్లేముందు వెంకటప్ప భార్యతే, “ తలుపు పద్ధ ఎవరుపిలచినా, ఎవరో కసుక్కునిగాని తలుపుతియ్యవ ” ద్వని చెప్పివెళ్లేదు. అంచేత అచ్చమ్మ రుబ్బురోటిదగ్గిర్చుంచి లేవ కుండానే “ ఎవరునాయనా, నువ్వు? ” అని బాటసారిని అడిగింది. దాహంతో బమూల ప్రాణంపోతుంటే ఈ ప్రశ్న ఏ మిటని పించింది బాటసారికి. బదులురాకపోపటం వల్ల అచ్చమ్మ “ ఎవరునాయనా నువ్వు? ” అని మళ్లీ అడిగింది. వాడికిప్రాణంవిసిగి, “ ఎవరా? వల్లకాటలో రామనాథయ్యని! త్వరగా తలుపుతీసి కాసిన్ని మంచి

సేత్తియ్యండి. ప్రాణంపోతున్నది!” అన్నాడు.
 “ఎవరు? వల్లకాటిలో రామనాథయ్యవా?
 మా అల్లుడివా నాయనా?” అంటూ,
 అచ్చమ్మ ఎగిరి గంతేసి, గబగబా వచ్చి
 తలుపుతీసింది. కాసిన్ని మంచినీళ్లిసై
 చాలంటూ వచ్చిన బాటసారికి లోపలున్న
 మానుకుర్చీ వేసి కూచోబట్టి, చిక్కటి అపు
 మజ్జిగ దాహమిచ్చింది. దాహంతిరి కడుపు
 చల్లపడ్డాక బాటసారిలేచి, “అమ్మా, సెలవు
 మరి” అని వెళ్లబోయాడు. అమాట విని
 అచ్చమ్మ, “ఆదేమిటి రామనాథయ్యా,
 అప్పుడే వెళ్లిపొతానంటావ? అల్లుడపు,
 రాకరాకవచ్చివాయిరి. ఉండు. మామగారు
 ఈత్తో లేనప్పు డొచ్చావు. ఆయన రాకుండా
 వెళ్లిపొతావా? ఇంతకి మా అష్టాయి సంగతే
 చెప్పేపుకావు” అంటూ మొదలెట్టింది.

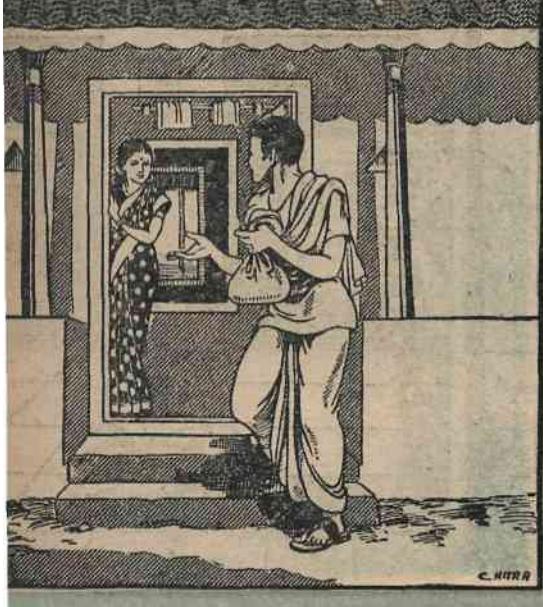
ఈ మాటలకు ఆ వచ్చినవాడు నిర్దాంత
 పోయాడు. “ఇదే మిటి, నన్ను ఈ విద
 అల్లుడంటూపుంది! నాకు దాహనికి ఇప్పు
 లేదని ప్రాణం విసిగి ‘నాకు పేరేమిటమ్మా,
 వల్లకాటిలో రామనాథయ్యను’ అని యదా
 లాపంగా అనేవరట, ఆ మాట నిజమే అని
 ఈ విద నమ్మినట్టుంది. బహుశా ఈ యింతి
 జారి అల్లుడిపేరు రామనాథయ్య అయి

పుండాలి. లేక పోతే ఈ పేరు చెప్పగానే
 నన్ను ఇంతగా మర్మాదచేయడ మేమిటి?
 ఇదంతా చూడగా తమాపాగానే పుంది,”
 అసుకోన్నాడు.

అయినా, ఆ యిల్లాలు తన కూతురును
 గురించిన క్షేమవారలు అడిగినప్పుడు ఏదో
 ఒక తృప్తికరమైన సమాధానం చెప్పకపోతే
 బాగుండడుగద! అందుచేత, అతను
 ఎందుకయినా మంచిదని “మీ అమ్మాయి
 కులాసాగానే పుంది” అని చెప్పాడు.

ఆవిడ సంతోషించి, “ఒక్క క్షణంలో
 వస్తా”నని చెప్పి లోపలికివెళ్లి, మినప్పుప్పు
 గబగబా రుబ్బేసి, అల్లుడికోసమని గారెలు

తయారుచేసి పట్టుకొచ్చింది. అవతల మునిగిపోయేపని ఏమిలెదుగనుక అవచ్చిన వాడు తాపిగాకూర్చుని గారెలన్ని తిఱ్చాడు. చెయ్యి కడుకుని “ఇంకనేను వెడతా నంది” అన్నాడు. “ఆయన రేపో, ఎల్లుండో పచ్చేస్తారు. వెడుదుగానితే బాబూ!” అన్నది అచ్చమ్ము.

“అలా కాదత్తగారూ!, ఇంటిదగ్గర మీ అమ్మాయి ఒకట్టరే ఉండలెదు. సాయిం త్రానికి ఇంటకి వెళ్లిపోవాలి. అంతేకాకుండా ఎల్లుండి మా మేనమామగారింట పెళ్లి. అక్కడికి మీ అమ్మాయిని తీసుకెళ్లాలి” అన్నాడు.

“ఓహో, అలాగా? తప్పకుండా తీసుకెళ్లు. అష్టాయి పెళ్లిచూసి సుతోపిస్తుంది.”

“సుతోపిస్తుందికాని, అసలు పెళ్లికి మీ అమ్మాయి బయలుదేరబానికి సందేహిస్తాంది.”

“ఏం? ఎందుకూ సందేహించడం?”

“ఎందుకేమిటి? పెళ్లికివచ్చినవాళ్ళుంతా గంపెదు నగతెట్టుకొస్తారు. మంచి మంచి బెణారసు చీరలు కట్టుకొస్తారు. మీ అమ్మాయికి ఇవేమీ లేపుగా మరి!”

“అయ్యా, ఈతే ఎలామరి!”

“ఎక్కుడైనా నగలు ఎరువుతెచ్చుకో మన్నాను. కాని ఎవళ్లూ ఇవ్వనన్నారుట. ‘పోనీ, మా అమ్మాని అడిగి తెండి’ అని సన్ను పంపింది.”

“అమాట చెప్పేతుకాదేం నాయనా ఇంతసేపచినించీని? తప్పకుండా పట్టుకెళ్లు. కంటీ, కట్టకాసులపేరూ, బడ్డాబం, దండ కడియాలూ — ఆన్ని ఉన్నాయి. మనకేం లోటూ?”

“మల్లీ, వారం తిరకుండా పట్టుచు చక్కా వచ్చేస్తా నత్తగారు. వీలైతే పెళ్లి సుంచి వచ్చేటప్పుడు ఈదారినేపస్తాంనేనూ మీ అమ్మాయాని. పట్టు చీరలు కూడా

ఉంటే ఇవ్వండి. విలవైన చీరలమీదగాని
బంగారపునగలు రాణించన్నా."

"అలాగే ఇస్తాను పట్టుకువెళ్లునాయనా!
ఆమ్రాయికంటే మాకు ఎక్కువ, ఎవరు?
మేము ఏమిచేసినా అమ్రాయికోనే మే
కద!"

తన నగలూ, పట్టుచీరలూ ఎఱువివ్వక
పొతే తానెన్నడూ ఎఱుగని ఆ కూతురు
పెళ్ళికి వెళ్లటం ఐగిస్తాతుం దనిపించి,
అచ్చమ్మ లోపలికెళ్లి పెట్టుతెరచి,
ముద్దిస్తును నగలూ, చీరలూ తెచ్చి, ఆ
అతిథి ముందు పెట్టింది. వాడు తాపీగ
నగలూ బట్టలూ తనసంచీలో ఇమ్మాద్యు
కుని, "ఇంక వెళతూసత్తా. ఇవన్నీ మళ్లీ
పుష్టులోపెడ్డ తెస్తాను. వారం తిరక్కుండా
వచ్చేస్తాను" అంటూ, తన అదృష్టానికి
మురిసిపోతూ దారి పెడ్డడు.

మర్మాటి సాయంకాలానికి వెంకటప్ప
జమాబిందీనుంచి తిరిగి వచ్చాడు. అతడు
గుమ్మంలో అడుగు పెట్టేడే లేవ ఆచ్చమ్మ
పుట్టడు సంబరంతో, "ఏమండేయి, మన
అమ్రాయి కులాసాగానే ఉందిట!" అంది.

"మన అమ్రాయా? మనకి అమ్రాయి
లేందే?"

"ఆదేమిటలా అంటారు? మన అల్లుడే
స్వయంగా వచ్చి, పిల్ల కులాసాగా ఉండని
చెపితనే?"

"అల్లుడా? ఎవడు వాడు?"

"ఎవడేమిటండీ? వల్ల కాలి రామ
వాధయ్యేనండీ."

ఆప్పుడు వెంకటప్పకి భార్యతో చెప్పి
వున్న 'రామవాధయ్య' మాట జ్ఞాపకాని
కొచ్చింది. ఎవడే తన వెత్తిఖాగుల పెల్లాన్ని
మొసం చేసి నట్టున్నాడని తేచి, "ఏడే
వాడు?" అని అడిగేము.

"వెళ్లిపాయాడండీ. మీమ వచ్చేవాకా
ఉండటానికి పిల్లెదన్నాడు. అతనూ, మన

అమ్మాయి పెళ్లికి వెడుతున్నారు. నా సగలూ, బట్టలూ ఎరువుతెచ్చుని అమ్మాయే అతట్టి పంపింది.”

“ కంపతిని ఏమీ ఇవ్వతేదుగదా ? ”

“ అదేమిటాడి? కూతురాయిరి, ఇవ్వక పోతే ఎలా? ఇంతకి అచ్చంగా ఇచ్చి వేశమా, ఏమన్నానా? ఎమవేగా? వారం తిరక్కుండా తచ్చేస్తా నన్నాడు అల్లుడు. అందుకని సగలూ, చీరలూ ఇచ్చాను. అస్సుట్లు చెప్పటం మరిచిపోయాను. పెళ్లి నించి ఇంటికి వెళ్లేటప్పుడు అమ్మాయిని కూడా తీసుకొస్తా నన్నాడంది.”

అమాట విని వెంకటప్ప ‘లబో లబో’ మని గుండె బాదుకున్నాడు. ‘ఎంత తెలివితక్కువ పీనుగువే! ’ అని అచ్చమ్ముని తిట్టిపోశాడు. అంతకుమించి చేసేదేముంది?

“నీన్ను తిట్టి ఏం ప్రయోజనం? తప్పంతా నాది! ’ మనకి అమ్మాయిలేదు, అల్లుడూలేడుని చెప్పక ‘వల్లకాబిలో రామ

నాథయ్య మన అల్లుడనటం’ నాదేతప్ప. తెలివితక్కువ వెంగళమ్ముల ముందు వెటకారానికి పోతే ఇలాగే కాస్తి పెతుంది” అని ఏడవటం మొదలైప్పేదు.

‘అమ్మాయి లేదు. అల్లుడూ లేడు’ని మొగుడు ఏడుస్తాంచే ఆమాట అచ్చమ్ముకు అర్ధంగాక, వాళ్లిద్దరికి ఆరాత్తుగా ఏదే ప్రమాదం వచ్చింది కాబోలని ఆమెకూడా ఏడవటం మొదలైట్టింది. దానితో ఊరంతా పోగ్గు, సంగతి తెలుసుకొన్నారు. నగా నుట్రా పోయినందుకు ఏడుస్తాన్న వెంకటప్పనీ, లేని కూతురూ అల్లుడూ పోయారనుకుని ఏడుస్తావున్న అచ్చమ్మునీ ఓడార్చి వాళ్లు చక్కా పోయారు.

అచ్చమ్ము తెలివితక్కువపల్ల ఇప్పుడు ఎన్ని నష్టాలు వచ్చాయో చూడంది. సంసారం సరిగా నడవాలంచే, ఇల్లాలు లోకజ్ఞానంకలిగి ఉండాలి. అందుకనే స్త్రీలు చక్కగా చదువుకోవాలంటారు.

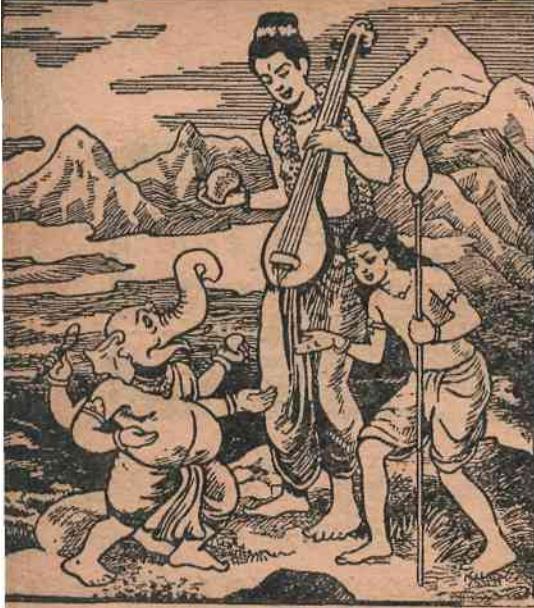

విశేషితిద్వితీణం

కై లాసంలో ఒక నాడు మధ్యాహ్నం భోజనాలయక పార్వతి, పరమేశ్వరుడూ కూర్చుని తాంబూలం వేసుకుంటున్నారు. విశ్వేశ్వరునికి భోజనం కొంచెం ఉదాత్తం అవటంవల్ల ఆయాసంగా ఉండి ఓతలగడా వేసుకోని వాళ్లమ్మకు దగ్గిరగా పడుకుని దెర్లుతున్నాడు. కుమారస్వామి — అంటే విశ్వేశ్వరుని తమ్ముడూ, పార్వతి పరమేశ్వరుల రెండేకోడుకూ ఆన్నమాట — తన ఆన్నకు మల్లే బద్దకంగా ఒకచోట కూర్చుక చుచ్చకుగా ఇటూ ఇటూ ఏదోపని ఉన్న వాడికి మల్లే తిరుగుతున్నాడు. ఆ సమయంలో అక్కడికి ఎక్కుడినుంచి వచ్చాడోగాని నారద మహర్షి వీణ మీటు కుంటూవచ్చి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఆయన రెండేచేతిలో బంగారానికి మల్లే వచ్చగా మిసమిసలాడిపోతూపున్న పెద్ద మామిడి పండికటి కనబడింది. ఆటల పూడాపుడిలో

ఉన్న కుమారస్వామి ఆ పండును చూడ లేదు గాని నేలమీద ఆపసోపాలు పడుతూ దెర్లుతూ కూర్చున్న గణపతి పసిగట్టేదు. ఆయాసమంతా విమ్మె పోయిందే గాని గణపతి టుప్పుమని లేచి నారదమహర్షికి ఎదురట్టి ఆ పండు అందుకోబోయాడు. అప్పటికి కుమారస్వామికికూడా ఆ పండు సంగతితలిని తూడిగలాగా ఎగిరివచ్చి ‘నాకో, పండు?’ అన్నాడు. ఆ ఒక్క పండుకోసం అటు విశ్వేశ్వరుడూ ఇటు కుమారస్వామి పోట్లాడుకోసాగారు.

ఎవరైనా ఇద్దరు పోట్లాడుకుంటూంటే చూడటం నారదుడికి సరదా. సరదా యేమిలి? అతనికి పోట్లాట చూస్తూంటే వేరే భోజనమే అక్కర్లేదు. అందుకే అతనికి “కలహ భోజనుడు” అని పేరొచ్చింది. ‘కలహం’ అంటే పోట్లాట. పోట్లాట భోజ నంగా కలవాడు గనక అతనికా

పేరొచ్చింది, అందుచెత, ఈ సమయంలో ఆన్నదమ్ము లిడ్డరూ ఆ ఒక్క పండు కోసం కట్టాడుకుంటూచే నారధుడికి చాలా సంతోషగా ఉంది. కనిక్రమంగా ఆ పిల్లల పేచి చిలికింటికి గాలివానఅయి. పండుకోసం వాళ్లిడ్డరూ కట్టుకుని ఏడవ టాసికి సిద్ధమయ్యేటప్పటిక, వాగ్ని తాను ఆలా ఏడిచిస్తున్నందుకు పార్వతికి తరచీద ఎక్కుడ కోచ్చవన్నిపొతుండే అని భయం వేసి, నారధుడు ఆ కట్టాట ఏదే విధంగా పరిష్కరం చెయ్యాలని అలోచించాడు, "ఏమాయి గణపతి! నిన్నెనయ్యా కుమార స్వామి! ఆగండి, దెబ్బిలాడుకోకండి.

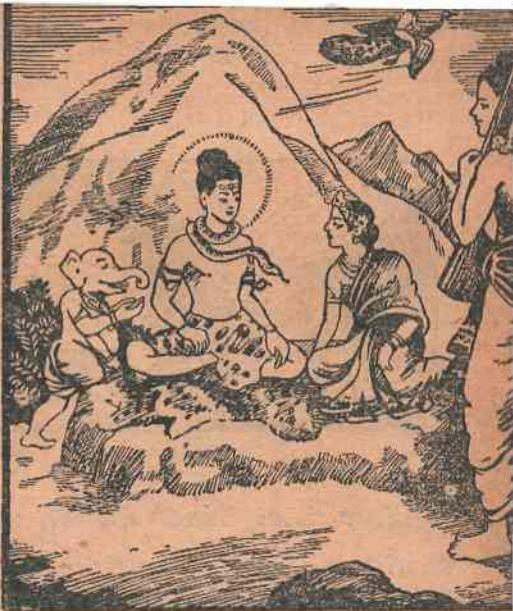
నేనుతెచ్చింది ఒక్క పండుకడా. మీకిద్దరికి ఎలాగ ఇప్పుడు? మీలో ఎవరికో ఒక్కికి ఇస్తాను మీ ఇడ్డరో ఎల్లాతే పథ్యాలును లోకాలా ఒక్కమాటు చుట్టి ముందుగా ఇక్కడకు ఇస్తారో వాళ్లకి పండు ఇచ్చే స్తాను" అని ఆశపెట్టేటు నారదుచు.

ఆ మాట విని వినటంతోనే కుమార స్వామి తన వాహనం జన సెమలి పీపు మీద కెగిం లోకాలన్నీ ప్రదక్షిణం చేసి రావటానికి వెళ్లిపోయాడు. పాపం గణపతి మాత్రం ఇంకా అక్కడే ఉండిపోయాడు. గణపతికి ఎఫ్ఫడే పెద్దవాసయాక ఒక ఎలుక వాహనం వచ్చిన మాట నిజ మేగాని మన మామిషిపండు కథనాటికింకా ఆత్మికి ఏ వాహనమూ లేదు. పోనీ ఎవరి వాహనమైనా ఎరువు తీఱుకొని ఎక్కి వెందా మన్నా, ఆ పెద్ద బోష్ట మూలాన్ని స్వారిచెయ్యాలానికి నుట్టుపుటెక ఆమాట తల పెట్టటానికి విల్లెకపోయింది. పాపం గణపతికి ఏనుతోవక అక్కడే చతుకిలపడి పోయాడు. పండుమీద మాత్రం ఆశపోకడానివైపే చూస్తూ గుటకలు మింగటం మొదలెట్టేము. అప్పటి కప్పుడి కుమార స్వామి లోకాలన్నీ నాలుగుపంతు దూరం

చుట్టొడు. తమ్ముడు రాలుండానే ఎలాగైనా అపండు కొట్టయ్యాలన్న గణపతి, ఆలోచన మొదలెట్టేదు. అతనిపాట్ల ఉపాయాల పుట్ట గనక గత్తి ఆలోచన ఒకటి ఇట్టే తుచ్ఛింది. “ఇదిరా పని!” అని గణపతి కూర్చున్న చేటునుంచి చటుక్కున్న లేవాడు.

ఏంచేస్తే చూడ్దా మని ఇటు నార దుడూ, అటు పార్వతీ పరమేశ్వరులూ రాపు వాల్మికిండా చూస్తూ ఉండి పోయారు. గణపతి మాట్లాడకుండా సరాసరి పరమేశ్వరుని దగ్గరకు వెళ్లి అయిన చుట్టూ ఒకమాటు ప్రవక్తిఖానేసి చక్కపచ్చాడు. “ఏం చెప్పు ఉన్నట్టుండి పీటిక నామిద ఇంత భక్తి పుట్టుకొచ్చింది!” అని పరమేశ్వరుడు ఆశ్చర్యపాఠుంటే గణపతి నార దుని దగ్గిరక్కెల్లి, “అయ్యా నేను లోకాలన్న ప్రదక్షిలుంచేసి ముందుగా పచ్చాను. ఆపండు ఇలా తెండి!” అన్నాడు. నారదుడు నిష్టాతసాయి, “నుచ్చు ఇక్కడే ఉండి మీ నాన్నచుట్టూ ఓమాటు ప్రవక్తిఖానేస్తే విశ్వ ప్రదక్షిలుంచేసినట్లు బెఱువా?” అన్నాడు.

“ఎందుకపదు? మా తూడ్రి విశ్వాని కంతకూ ఈశ్వరుడు గనక నే, ఆయనకి విశ్వేశ్వరు డన్న పేరొచ్చింది. ఆయనకి

ప్రదక్షిలం చేస్తే పచ్చాలుగు లోకాలూ చుట్టి పచ్చినట్లు. ఇలస్యం చెయ్యక పండు ఇలా ఇప్పటి!” అన్నాడు విష్మృశ్వరుడు.

నారదుడు విష్మృశ్వరుని యుక్కి మెచ్చకుని, మామిడిపండు అతని కిచ్చే కాడు. చెతుకి పచ్చి రాపటంతోనే గణపతి ఆపండులో ఉన్న రనుం అంతా ఒక్కమాటుగా తెండుతో బుల్రోడు. ముకాస్సి పట్టకి కుమారస్వామి రోజుకుంటూ వచ్చి నారదుడి కెదుచుగా నిలబడి, “పండు! పండు!” అన్నాడు. ఇంకెక్కడి పండు? అప్పటికప్పుడే డంకకూడా చుపరించేసి ఆపతల పారేకాడు గణపతి!

ఆశ్వము పాత్ర

అనగనగా మక్కలేశంలో ఆలీ అనే ఒక మంగలి ఉండేవాడు. నలుగురూ వచ్చి పోయే నదివారిలో ఆతను చిన్న కుపరశాల తెరిచాడు. అయితే — ఆలీ గడ్డం పిల్లగడ్డం కావటంచేత, కుపరంకోసం వచ్చినసాయిబు లందరూ, “ వీడిమెఖు, వీడు మనకు కుపరం చేసేదెమిటి? పని చేయడమే చేత నైతే, ముందు తన గడ్డమే బాగుచేసుకుని వుండును ” అను కోని, నిరసనభావంతే మరొకపాపకి పోయేవాళ్లు. క్రమంగా, ఆలీ పాపకి ఒక్కడూ రావటం మాని వేశాడు.

ఇలా ఘండగా ఒకరోజున, ఒక ముష్టి వాడు ఆలీవద్దుకు వచ్చి ఆకలఫుతున్న దన్నాడు. ఆలీ వాడిని అదరించి, కలిగి నంతలో భోజనం పెట్టడమే గాకుండా, ఒంటిమీద వేసుకునెందుకు అడగకనే చిన్న తువాలుగుడ్డకూడా ఇచ్చాడు.

ముష్టివాడు సంతోషించి, ‘అబ్బాయి, నీకేమి కావాలో కోరుకో ’ మన్నాడు. అందుకు ఆలీ “ తాతా, తాతా! — నాగడ్డం పిల్లగడ్డం కావటంచేత అందరూ నన్ను, చూచి అపహ్యంచుకొంటున్నారు. అందు వల్ల నామంగలి వృత్తి మందగించి, బతుకు తెరవుకు ఇబ్బందిగా వుంటున్నది. అంద మెన ఒక మూరెమ గడ్డు ప్రసాదించా వంట, కాతాదారులు మళ్ళీ వచ్చి వ్యాపారం బాగా సాగుతుంది. అప్పుడు నా జీవనం చక్కగా జరిగిపోతుంది... ” అని, మనస్సులో కోరికను వెల్లించాడు.

అప్పుడు ముష్టివాడు తన చింకికోటులో చెయి పెట్టి, ఒక పాత్ర తీసి ఇస్తూ, “అబ్బాయి! — ఈ పాత్ర నీకోరిక నెర వేరుస్తుంది. నీ కోరికమాత్రమేగని ఇతరుల కోరిక నెరవేరదుసుమా ” అనిచెప్పి అదృశ్య మైపాయాడు.

తరువాత లతి ఆపాత్ర తీసిచూడగా, దానినండా పగుల్లు కనపడినె. “ముష్టి వెధవ టక్కరిచేసి, నాకి పనకిరాని పాత్ర అంటగ్యటి పోయాడు” అనుకొంటూ, దానిని అవతల గిరవాటు వేదామను కొనేవరకు, దానిపైన—

“కోరిన కోరిక తిర్చే...

చిత్రమైన అష్టయపాత్ర !”

అని అక్కరాలు రాసిపు న్నయి. ఈ అక్కరాలు చూడగానే, లతి మహాన్ని మారి పోయింది. “విదు మామూలు ముష్టివాడు కాదుకాబోలు. మహిమలు తెలిసిన వాని లాగా కనపడుతున్నాడు” అనుకోని, ఆ పాత్రము శుభ్రవరచి, ఒకచేట జ్ఞాగ్రత్త పెట్టాడు.

ఒకనాడు ఆందులో నీళ్లుపోయడంతోనే, అవి కుత కుత ఉడికి, పాగలూ ఆవిరి బయల్దేరి, గది అంతా కమ్మెసినది. లతీక ఉపిరాడక, బయలుకు వెళ్లిపోదామను కొనేవరకు, ఆ పాత్రలోనుంచి చిత్రమైన మనిషి వచ్చి ప్రత్యక్ష మయ్యాడు. ఆ మనిషికి సింహంతల, పాడుగుపాటి జూలు, చిలుకముకుండ, శరీరమంతా కోతి శరీరం!—

ఇటువంటి చిత్రమైన మనిషి వచ్చి “నీకెమి కావాలో కోరుకో” మనెసరికి అల్లి,” తాతా, తాతా!— నాగద్దు పిల్లిగద్దం కావటంచేత అందరూ నన్ను చూచి అసహ్యంచుకుంటున్నారు. అందువల్ల నా మంగలిపృత్తి మందగించి, బటుకుతెరచ్చకు ఇబ్బందిగా ఉంటున్నది, అందమైన ఒక ఘూరడు గిడ్డం ప్రసాదించినావంటే, కాతా దారులు మళ్లీ వచ్చి. వ్యాపారం బాగా సాగుతుంది. అప్పుడు నాజీవనం చక్కగా జరిగిపుతుంది...” అని కోరాడు.

అంతట చిత్రమైన మనిషి అంతర్థాన మైపోయాడు. పాగలూ, ఆవిరి, పాత్రలోని

నిశ్చ మాయమైపోయినె. మరి కొంచెం సేవటికల్ల అతని కోరికప్రశరు, పిల్లిగడ్డ పొయి, అందమైన ఒక మూరెడు గడ్డు మొలచింది !

ఒక్క రాత్రిలో ఆలీకి అందమైన మూరెడు గడ్డం మొలచిందనె వారు పొక్కడంతోనే, ఊరిలో సాయిబులందరూ ఆలీ షాపుకి పచ్చి, తమ గ్రహాలకూడా పరిగా అతని గడ్డంమోస్తరుగా కత్తించి తయారు చేయమంటూ కూచ్చున్నారు. దెబ్బతో ఆలీకి దశ తిఱిగి, మంచిరోజూలు వచ్చాయి. షాపు పట్టకుండా కాతాదారులు రాపాగారు. వ్యాపారం వృద్ధిపొంది, ఆలీకి

జీవనం చక్కగా జెగిపారున్నది. షైగా ఆతని పేరుకూడా మొగిపోయింది.

కొంతకాల మయేసరికి, ఈ రకం గడ్డంతో ప్రజలకు విసుగ్గిపోయింది. మళ్ళీ లలీ పృతు మందగించింది. పతేనేం? — తనపద్ధతి 'కోరిక తీర్చే అఛియపాత్ర' ఉన్నదిగా ఇప్పుడు?

మళ్ళీ రండేసారి పాత్రలో నీట్లు పొసి, చిత్తమైన మనిషిని ప్రత్యక్షం చేసు కొన్నాడు లలీ. ఈసారి, మునుపటి కంబె అందమైనదీ మొక్కలవరకూ వేలాడెది వెండి వెట్టుకలతో మెరిసిపోయేదీ గడ్డం కోరుకొన్నాడు. అప్రకారమే జరిగింది.

ఈ విట్టూరం ఊరిలో అల్లు కోగానే ఇంకోసారి సాయిబు లందరూలలీ షాపులో, విరగించి, "అటువంటి కొత్తరకం గడ్డం మాకూ కావాలి" అంటూ కూర్చున్నారు. ఈసారి లలీ షాపుకి కాతాదారులు తిరిగి రావటమూ, ఆతని పేరు మొగిపోవటమూ మాత్రమే కాదు. ఈవార్త సరాసరి ఫాదుషాచవిని పడింది!

"ఓహూ, బాగాపున్నది. మనరాజ్యంలో వెండి గడ్డపువాడు ఉన్నాడుచే ఎంత గాపు!" అంటూ ఆలీని గురించి ఫాదుషా

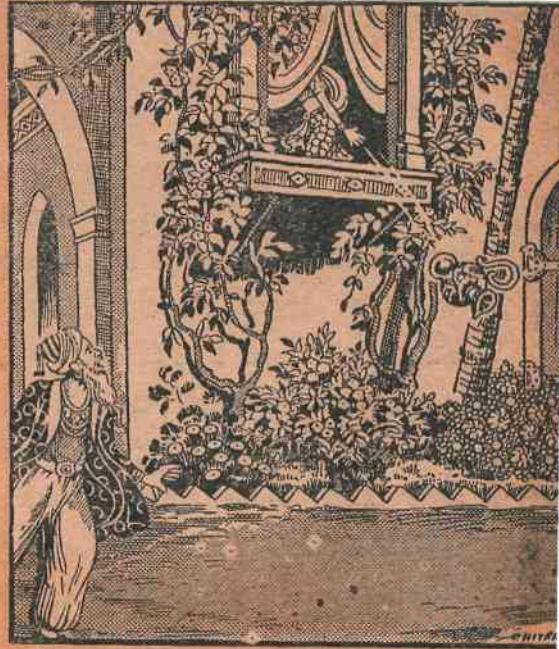
మెచ్చకుంటూ వ్యండగా, చాటునవుండి
ఫాదుషా కుమారే తమాటలు ఏన్నది.
“నాస్నగారూ!—మరైతే, నేను ఎండి
గడ్డపు వాడిని పెల్లాడుతాను” అన్నది.

గిప్పకోపం ఫాదుషా, “ఆమ్రాయా!
నీకేమిచి, వెండి గడ్డపువాడు భర్త యేమిచి?
బంగారు గడ్డపువాడిని తప్పించి నీకు పెల్లి
చేస్తా, చూచుకో” అని బాయికొట్టాడు.

కోటలో పనివాడు ఒకడు ఈ సంఖాషణ
అంతా మొసుకుషాయి, లలీకి చెప్పిశాడు.
పట్టరాని ఉత్సాహంతో, లలీ చిత్రమైన
మనిషిని రచించి, కోరికను తెలియబరి
చాడు. ఈసారి ఆతనికి థగ థగమెరినే
బంగారు గడ్డం ముడమలవరకూ వేలా
డురూ, ఒక కోత్తరూపం వచ్చేసింది.

మరునాడు లలీ ముస్తాబె, కోకు చేరే
సరికి, అందరూ ఆతనిని వింతగా చూచారు.
లలీ పచ్చిన సంగతి ఫాదుషాను తెలియ
గానే, తన వాగ్దానం ప్రకారం ఆతనికి
కూతుచునిచ్చి పెల్లిచేయక తప్పిందికాదు.

ఇలా ఉండగా — ఒకరోజున ఫాదుషా
లలీని చిలిచి, ‘ఏమోయి లలీ!—బంగారు
గడ్డంపైన నాకు సరదా పుట్టింది. రేపు
ఉదయంలోగా, నీగడ్డం మొస్తు గడ్డు

నాకు వచ్చేటట్టు చేయాలి. లేకపోతే, నీపని
ఏం జమగురుండే అలోచించుకో!’ అని
ఆజ్ఞాపూర్వకంగా చెప్పాడు.

వెటసే లలీ తనపాత్రలో నీల్లుపాసి,
చిత్రమైన మనిషిని రచించి ఫాదుషా,
కోరిక తెలియజెప్పాడు. అందుకు చిత్రమైన
మనిషి “ఇది నీకోరిక కాదు. నేను శెర
వేర్పను” అంటూ, ఆదృశ్యమెపోయాడు.

ఇక ఎలాగా ఫాదుషా తన తలకోట్టించి
కోట గుమ్మానికి వేలాడదియిస్తాడని లలీకి
భయం పట్టుకొన్నది. ఆకంగారులో లలీ,
తన ఆక్షయపాత్రను స్నానప్పగదిలో దాచి,
మళ్ళీ తీఱుకోపటు మరచిపోయాడు.

ఇంతలో రాజకుమారి స్నానపు గదిలోకి వచ్చిచూడగా, పగిలిన పాత్ర ఆమె కంటికి కనపడింది. దానినిచూచి చీడరించుకొని, ఆమె కిబికిలోనుంచి విపరివేసింది.

సరీగా అదేసమయంలో, విరక్తి చెందిన అలీ ఆదారిని వస్తూ, తన మహిమగల పాత్ర కింద పడ బోపటం చూశాడు. ఆత్రుతో పరుగెత్తుకుపోయి, ఆది ఎలాహనా పడిపోకుండా పట్టుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. అలీ ఎంత యత్నించినప్పటికి, ఆ పాత్ర తప్పిపోయి, అలీ కాళ్లదగ్గరనే పడి, ఎన్ని పగుళ్లున్నయో అన్ని ముక్కలైంది.

ఆ ముక్కలలోనించి పాగలూ, ఆవిరీ బయలైరి, అప్రదేశమంతా కమ్మెనింది. అందులోనించి చిత్రమయిన మనిషి అఖరు సారి ప్రత్యుషమై, మరెన్నడూ కనపడవని చెప్పి అంతర్భాన మైపోయాడు!

అక్క యిపాత్ర తన ఆధీనంలోనించి పొగానే, ఆలీగడ్డుం తడి మి చూచుకొనే

వరకు, మల్లీ తన పిల్లిగడ్డమే తయారై కూచుంది.

నిమిషమైనా ఆక్కడ నిలమకుండా, అలీ కాలికోర్దీ పరుగుచ్చుకొన్నాడు. పోయి పోయి, ఇన్నాళ్లనించి భాళీగావున్న తన కవరసాలకి చేయకొన్నాడు. గబ గబ తలు పులుతెరచి, ఒంటిమీదఉన్న రాజదుస్తలు ఒకమూల పడవేసి కూర్చున్నాడు.

చాలా కాలానికి మల్లీ కంటబడిన అలీని చూచి సుతోషించి. సాయిబులందరూ పలకరించారు. ఎప్పటిలాగా ఆతని వృత్తి సాగిపొలూనే వుంది.

ఆయితే, — తన ఆజ్ఞ నెరవేర్పని అలీని తలతీయించి కోటగుమ్మానికి కట్టించాలని శాయిషు ఇప్పుడికి పంతం పట్టే పున్నాడు. అయినా, ఆ పొపు పక్కనించి పట్టు పోలూ పున్నప్పటికి, ఆ పిల్లిగడ్డపు అలీ తన అల్లుడే అన్నపంగతి కనిపెట్టనేలేక పోయాడు!

సూమి కూజు

ఒక పేదవాడు రోజుగా అడవికపోయి, కలప కెట్టి తెచ్చి, అది పట్టణాలో అమ్ముకొని పాట్టపోసుకుంటూ ఉండేవాడు. అతను ఎంతశ్రేమపడినా, రోజుకి మూడుభాలకండె ఎక్కువ రాబడి వచ్చేదికాదు. ఆ మూడు భాల డబ్బులతో కుటుంబపోషణ జరగక పోయేవరకు, వానికి విరక్తి తో చింది.

చివరకు ఒకవాడు, ఆ స్థలం విడివి పోవాలని నిశ్చయించి, అతను ఒక వాటు దారి పడ్డాడు. పొగాపొగా, కొంతసేపచికి అతనికి ఆలివేసింది. కాని చేతిలో పైపా లెకపోతే, ఎవరు అదిస్తారు?

ముకొంతదూరం పోయేసరికి, ఒక మైదానం కనపడింది. ఆ మైదానంలో కొంతమంది సిపాయాలు కవాతు చేస్తా,

“బుధవారం— కాదు, గురువారం.

గురువారం— కాదు, బుధవారం.

రైత—లైఫ్—రైత—లైఫ్”

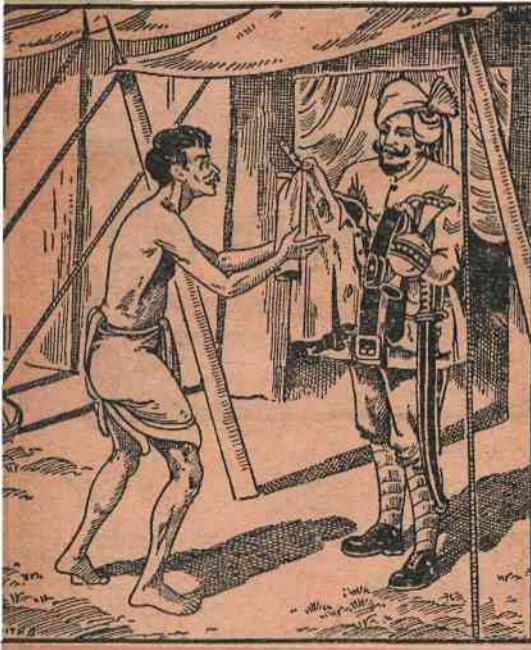
అని అడుగులు వేస్తున్నారు. కట్టులవాడు వాళ్ళ కవాతు అబ్బరంగా చూస్తూ, నిలబడిపోయాడు.

కొంతసేపచికి సిపాయాల కవాతు పూర్తిశయింది. వాట్లు భోజనాలకు కూర్చు న్నారు. కాని ఒకళ్ళా కట్టులవాళ్ళి రమ్మన లేదు పామ్మనలేదు. వానికి కముపులో ఎలి కెలు గెంతులేస్తూ వ్యంజటుచేత, తనంత తనే పోయి ఒక విస్తరిముందు కూర్చు న్నాడు. అతను తిండి తిన్నంతసేపూ సిపాయాలు ఏమీ అనలేదు గాని, తీరాలేది, పోచోయేవరకు, వాట్లు “అబ్బాయా, అలా పోవటానికి విల్లేదు. మా తిండి తిన్నందుకు సరిపడేటట్టు పనిచేసే మరి పోవాలి” అన్నారు. అందుచేత వాళ్ళతోపాటు—

“బుధవారం— కాదు, గురువారం.

గురువారం— కాదు, బుధవారం.

రైత—లైఫ్—రైత—లైఫ్”

అంటూ కవాతు ప్రారంభించాడు. రాత్రి ఘూట వాళ్ళ మకాములోనే పడుకొని, తెల్ల వారగానే ముట్టి “పోయివస్తాను” అన్నాడు.

ఇప్పుడుకూడా వాళ్లు పోసీ ఈ లేదు.
“అబ్బాయి! మాతిండి ఎంరైతే తింటారో,
వాళ్లు కనీసం ఐదేళ్లు వరకైనా మా సేవ
చేస్తూ పుండాలి. ఒక్కొక్కిప్పుడు పాతికేళ్ల
వరకూకూడా ఉండిపోవలసివస్తుంది. ఇది
మా నియమం” అని చెప్పారు.

వాళ్లు తిండి తిన్నందుకు, చచ్చినట్టూ
ఆ కెట్టెలవాడు సింహాల తో ఘృతిగ
అయిచేళ్ల పాటు ఉండిపోయి, వాళ్లను
సేవించుకొన్నాడు. గడువు తీరటంతోనే,

అతను సేనాధిపతివద్దకు వెళ్లి, సెల
విచ్చించుమనేపరకు, సేనాధిపతి అతని
సేపకు మెచ్చుకొని, ఒక పటకా, ఒక
పిల్లవగ్గేవి, ఒక చోళ్లా, ఒక లోహపుకూడా
ఈ నాలుగూ బధంమతి చేశాడు. వాటితో
ముట్టి తన ఘూరిగుడినె చేరుకుని, మునపట
వలెనే కెట్టెలవృత్తి పాగించ నారంభించాడు.

ఒక రోజున త సు సంపాదుంచుకు
వచ్చిన బధమతుల సంగతి జ్ఞాపకంరాగా,
వాటిల్లో పటకా తీసి నడుముకి పెట్టుకుని,
మామూలుగా అడివికి వెళ్లాడు. ఈ రోజున
కూడా ఎప్పటివలె మూడుభాలు మాత్రమే
రాబడి వచ్చింది. ఇందుకు దివాస్తూ, ఆ
మూడుభాలూ పటకా సంచిలో పడవేసు
కొని, అతను ఇల్లు చేపకొన్నాడు.

తమాత బజారుకుపోయి, తన పటకా
సంచిలో ఉన్న మూడు అణాలలోనూ ఒక
అణా దుకాణదారునికి ఇద్దామని తీయ
బోయాడు. తీంగా చూచేనరికి మూడుభాలకు
ఖదులు మూడు పరష లున్నాయి. ఈ
మాయ్కి అతను నిర్దాంతపోయి, మాటాడక
చల్లగా ఇంటికి మరలిపోయాడు.

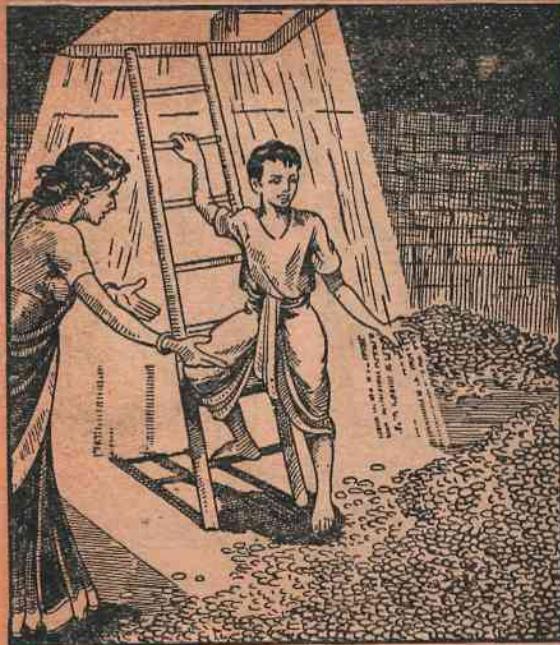
మరువాడు యథాప్రకారం, కలప
పొప్పకి మామూలు మూడుభాలే వచ్చింది.

పటకా సంచిలో వానిని పడవేసి, లింగి తీసే వరకు, మళ్ళీ మూడు వరహ లున్న యి. ఈ కీలకమంతా తను ధరించిన పటకాలోనే ఉన్నదని అతను గ్రహించాడు.

ఏ రోజు కారోజు ఆతను పట కాలో పడవేసే మూడుభాకాసులూ మూడు వరహాలుగా మారిపోతున్న వాయి ! ఇక శ్రీమంతుడు కావటానికి లోపుమంచి ? అతను కొద్దికాలంలోనే కోటిశ్వరుడైనాడు.

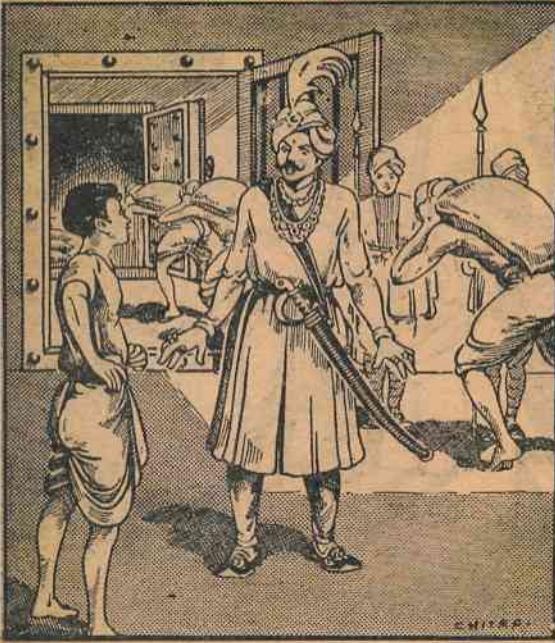
కొన్నాళ్ళకు కట్టెలవాడు కాలము చేయగా, అతని కుమారుడు ఈపృతి సాగించురూ వచ్చాడు. కుర్రవానికి కూడా మోషుకి మూడుభాలుమాత్రమే వచ్చేది. వాడు విరక్తితో ఒకనాడు తల్లివద్దుకు వెళ్లి “అమ్మా, అమ్మా ! ఎన్నాళ్ళు క్రమపడినా మోషుకి మూడుభాలకు మించి ఒక్క దమ్మిడి అయినా ఎక్కువ రాపటంలేదు. నాయనమాత్రం నేను కొబ్బినన్ని కట్టలేకద కొట్టేవాడు ? కాని రాత్రి అయ్యేనికల్లా అయన వరహాలు కురిపించేవాడే ? ఈ కీలకమేడే నాకు చెబితే కాని విల్మెదు” అంటూ పట్టుపట్టి కూర్చున్నాడు.

అమె రహస్యం వెల్లడి చేయకుండా తప్పించుకోబోయింది. కాని, అతను ఈ రాయబారం విని, రాజు నష్ట పట్టలేక

లొంగక, “చెబితేనే చెప్పావు. లేకుంటే పీక తెగవేస్తానని” బెదరించాడు. ఈ బెదరింపుకి భయపడి, అమె తక్కిలుమే కొడుకును ధనాగారములోకి తీసుకుపాయి, “నాయనా ! ఇదుగో, నీ తుండ్రి సంపాదించిన లస్తి అంతా ఇదే. బాగుపడతావే, చెడిపొతావే. అపైన నీలదృష్టం” అనచెప్పించి.

ఆదంతా ఒక్కసారిగా చూచేవరకు, కుర్రవాని కళ్ళు జిగలుమని, మనస్సు అనేక విధాల పరుగులెత్తింది. రాజు కుమారెను పెళ్ళిచేసుకోవాలనుకొని, తన ఘడ్డెశం ఆ దేశపురాజుకి తెలియజేశాడు. ఈ రాయబారం విని, రాజు నష్ట పట్టలేక

టుంటాదా? ఇంకా థనం ఉండివుండాలి. ఎక్కుడ దాచావే చెప్పు” అన్నాడు.

తల్లి ఎంత చెప్పి లాభం లేకపోయే వరకు, ఆమె కుర్రవానికి భర్త సుపాదిం చిన పటకా ఇచ్చి, దాని రహస్యం వెల్లడిం చింది. ఈ రహస్యం తెలిసిన కొద్దిరోజులకే కుర్రవాడు థనం పోగుజేసి, నూరోబ్బా పూర్తివేసి, రాజుగారికి పంచించాడు.

నూరు బ్బాల పరహాలూ అందుకోగానే రాజు ఆశ్చర్యపడి, కుర్రవాడిని రమ్మని కబురుచేశారు. “ఓయి అబ్బాయి!—నీ ప్రజ్జుకు చాలా సంతేషించాము, షరు నెరవేర్పాళు గనక మా అమ్మాయిని నీకిచ్చి పెళ్ళి చెయుటానికి ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. కానైతే, ఇంతత్వరలో మేము కోరిన థనమంతా ఎలా సమ కూర్చుగలా వే మేము తెలుసుకోవాలి. మా అభిలాష తీర్చావంటే, పెళ్ళిసప్పాపులు చేయస్తాము” అని రాజు అతన్ని లాలన చేశాడు.

రాజు పంచినవారకు కుర్రవాడు “ఒక్క, ఇంతేనా మహారాజు కోరిక! ఇంకా ఏమో అనుకోన్నాను” అని తలచి, గదిలోని థన మంతా బస్తాలలోకి ఎక్కుంచాడు.

ఆ థనంతో పూర్తిగా తెంటైతిమ్ముది బస్తాలు నిండినె, నూరవ బస్తా పూర్తి కాలేదు. అప్పుడు కుర్రవాడు తల్లితో “తెంటైతిమ్ముది బస్తాల థనం సంపాదించ గలగిన నా తండ్రి అంతరుతో ఊరు

రాజు పలికిన పలుకులన్నీ యద్దార్ఘమే అనుకోని, కుర్రవాడు పటకాను గురించిన కిలకం వెల్లడించివేశాడు. ఈ రహస్యం తెలియగానే, రాజు “ఒరి దౌర్ఘణ్యుడా! ఇందంతా నీ ప్రజ్జు ఏ మో అనుకోన్నాను.

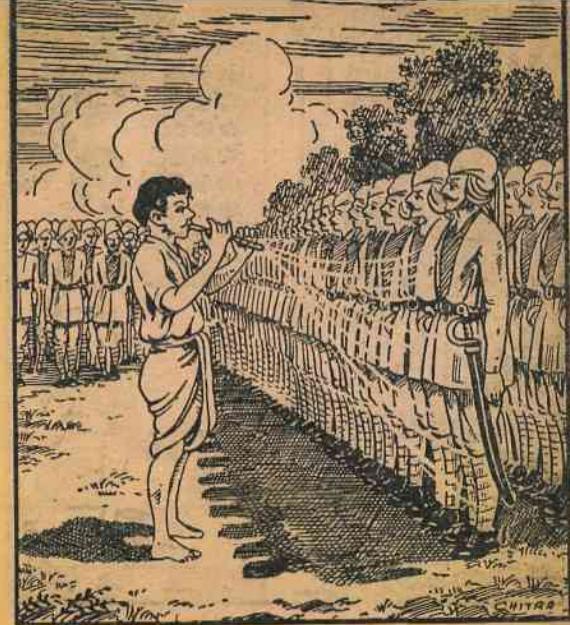
ఇంతాజేసి ఈ పటకా సహయంతోనా ఇంత గమ్ముత్తుచేశాపు. ఇటువంటి పటకా ప్రభు వులడగ్గర ఉండాలగాని నీ పద్ధ ఉండ వచ్చునా” అంటూ గర్జించాడు. అంతలో భటులువచ్చి ఆతన్ని చితుక మోది, పటకా ఊడదిని లాక్ష్మిన్నారు.

. ఇక యెప్పుడు చేసేదేముంది? దేవుడా అంటూ ఇంటికి మరలి, తనకు కలిగిన పరాభవాన్ని గురించి తల్లితో చెప్పుకొని ఏదిచాడు.

కుర్రవాని గోల భరించలేక ఆమో, భర్త దా చివుంచిన పస్తువులలో పిల్లనగ్రోవపట్టక వచ్చి, “నాయనా! ఈ పగిలిపోయిన పిల్లన గ్రోవ మాత్రమే మనకు మిగిలిఉన్న అసి. ఇది తీసుకుపో. బాగుపడినా, చెడి పోయినా నీ అదృష్టం,” అని చెప్పింది.

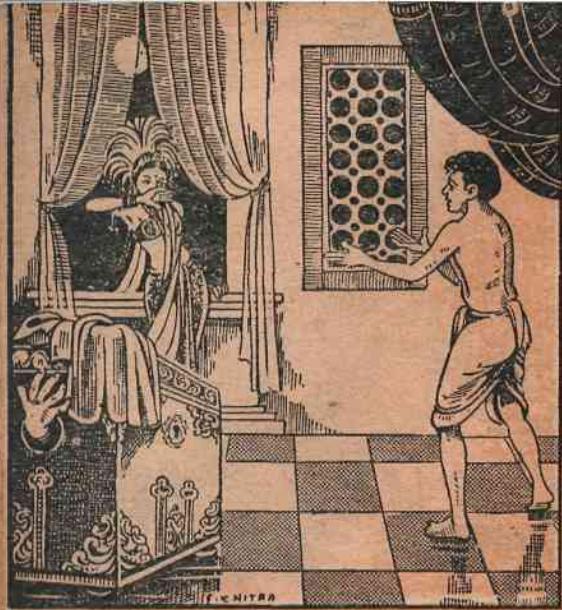
దీని మహామ ఏ మి టో చూడా మని ఆతను నేడులో పెట్టుకుని ఒక్కసారి ఊడే వరకు, ఒక సిపాయివచ్చి, ఎదట నిల బడ్డాడు. మళ్ళీ ఊడిసప్పుడల్లా ఒక్కిక సిపాయి ప్రత్యక్షమపురూ వుండేసరికి ఈ మహామ చూచి ఆతను సంతోషించాడు.

ఈలా ఆ కుర్రవాడు - అనేకమంది సిపాయిలను సృష్టించేవరకు, రాజ్యమంతా

సైన్యంతో నిండిపోయింది. ఈ వార్త రాజుకి తెలిసి, కట్టులవాని కొడుకు కు కబురు పెట్టాడు. “అబ్బా యా! నువ్వు ఇంత గొప్పవాడివని మాకు తెలియకపోయింది. ఈసారి మా అమ్మాయిని నీకు తప్పకుండా పెట్టి చేస్తాము. అయితే, నీకు ఈ సేన ఎలా సమకూడిందే ఆ కిలకం మాకు చెప్పాలి” అని పాగడేసరికి, కుర్రవాడు ఊబ్బిపోయి, పిల్లనగ్రోవిని గురించిన రహస్యం వెల్లడి చేసివేశాడు.

ఈ రహస్యం తెలియగానే రాజు మున పటిపలెనే కుర్రవాళ్లి గద్దించి, వానిని మెత్తగాతన్నించి, పిల్లనగ్రోవి లక్ష్మిన్నాడు.

మళ్ళీ కుర్రవాడు వియుస్తా తల్లివద్దకు పచ్చి పలపోసికోగా, అమె బా లిదల చి, భర్త విడివిపాయిన బహుమతి వస్తుపులకో మూడవచి అయిన చింకిచొక్కా ఇచ్చి “ఇదే ఉన్నది నాయా! నీ అదృష్టం ఎలా ఉంటుందే చూచుకో” అన్నది.

ఈ చింకిచొక్కా చిత్ర మేమిటో, చూతా మని కుర్రవాడు తెడుగుకోవేసరికల్లా తన మనసులోని ఉద్దేశంప్రకారం రాజుగారి కోటలో ఉన్నాడు. కోటలోకి వెళ్లి చొక్కా కీసివేసేసరికల్లా ఇంటలో వున్నాడు! మళ్ళీ చొక్కా వేసుకొన్నాడు. తక్కణమే కోటలో ప్రత్యుషిస్తేవాడు. ఈ కీలకం తెలిసినతరు

వాత ఇక అలస్యా చేయకూడదని తలవి చరచర రాజకుమారి అంతఃపురంలోకి పోయి, అమెను పలుకరించబోయాడు.

ఇలా రోజు ఆతను ఆమెవద్దకు వస్తూ దోటూ ఉండేవరకు, రాజకుమారి భయ పడి ఒక నాడు ఈ సంగతి తండ్రితో వెల్లడించింది.

ఆప్యుడు రాజు, ఈ మహిమగిల చొక్కాను కాజేయచానికి ఒక సేవకుని నియమించాడు. ఆ సేవకుడు కన్నముగల ఒక పెత్తెను రాజకుమారి గఫిలో పెట్టించి, అందులో తను దూరి కూప్పున్నాడు. ఈ సారి కుర్రవాడు పచ్చి, చొక్కాని ప్రిఅక్కడ పెట్టగానే యుక్కిగా వాడు ఆ చొక్కాను కాజేశాడు.

ఇంతలో రాజకుమారి గోల చేసేవరకు, కోటలోని పరిధారము ఆతనిని చుట్టుముట్టి, మునుపటికంటె ఎక్కువగా తన్ని వదలి పెట్టారు.

ఆతను చచ్చి చెది తప్పించుకొని సిగుతే తల్లివద్దకుపచ్చి ‘బుదిపచ్చింది. కుమారుని ఆవస్థచూచి, అమెకు కడుపు కరిగిపోయాది. తన భర్త సంపాదించిన

భించాడు. ఆ కిమ్ములలో తనను హింసించిన రాజుఁటులకూడా ఉన్నారు. వాళ్ళకు తనపైన నమ్మకం కుదిరింట్టు కనిపెట్టి, ఒక్కొక్కలకు ఒక్కొక్క రేగిపండు ఇచ్చి తినుమన్నాడు.

వాళ్ళు అ పండ్లు తినగానే తలలపైన గ్రాకోమ్ములు ఎఱలవ నారంభించాయి.

ఆ కిమ్ములు పదిమంది యతీశ్వరుని కాళ్ళపైన పడి, "మహాత్మ ! ఏ పాపమూ ఎఱగని మాకు ఇటువాటి కరిన శిక్ష విధించారేమిటి? దయవుంచి, ఈ కిమ్ములు పోగొట్టండి" అంటూ, బతిమర్మాడారు.

"అయితే, మీరు నన్ను కొట్టి, నావ్య నుంచి లాగికొన్న పటకా, పిల్లనగ్రేవి, చింకిచోక్కా నాకు పట్టుకవచ్చి ఇయ్యండి. రాజు వాగ్గనంప్రకారం, రాజుకు మారికి నాకూ పెళ్ళి విర్మాటువేయండి" అన్నాడు. అప్పుడు వారు 'ఓహో, ఈ యతీశ్వరుడు ఘరానాకదా' అని చెప్పి గుర్తించారు.

గత్యంతరంలేక, ఆ పరిచారకులు వెంటనె కోటకు పోయి, రాజుతే దెబ్బ లాడి, కట్టులవాని కొడుకువద్ద అన్యాయంగా లాగికొన్న మూడుపుస్తఖలూ తిరిగి పట్టుక వచ్చి, అతనికి ఇచ్చివేశారు. అప్పుడు అతను వాళ్ళచేత గడ్డి తినిపించి, కొమ్ములు పోగొట్టేవరకు, వాళ్ళ బటుకుజీపుడా అను కొని, ఎంతే సంతోషించారు.

అతని మహార్తు తెలుసుకొన్న ఆ పరిచారకులు రాజుసు గద్దెమీడినించి తెలిగించి, కట్టులవాని కొడుకునకే పట్టం కళ్ళారు. రాజుకుమారిని అతనికి పెళ్ళిచేశారు. అంతగా తను పరాభవించిన రాజుకి మాయజామిపండుజచ్చి తినుమనే సరికి, పాపం రాజు గాడిదగా మారిపోయి, బ్రతికి ఉన్నంతకాలమూ బేబేలని అరుస్తూ వుండిపోయాడు.

ఈవిధంగా రాజు, తను చేసిన పాపాలకు ఘలితం అనుభవించాడు.

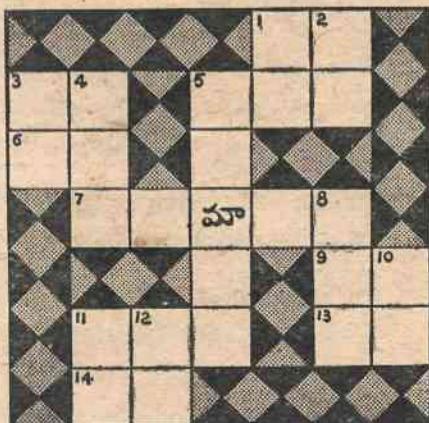
శ్వరుద్దములో పేజీల్

(భాషాభివృద్ధికి)

ఆ దారములు

అడ్డము :

1. ఆశవాళ్లు	7. పూలమాల
కట్టుకుంటారు	(నమానము)
3. పుప్పులతో చేయసాగి	9. అక్షరములు
5. అరబ్బము	11. రెండవ వంతు
6. దేశము	13. పల్లము కానిది
	14. దూషణ

విఱవు :

1. ఒకవిధమైన పురుగు	5. నందేహము
2. సూర్యుడు	8. ఐశ్వర్యము
3. ఒక నగరము పేరు	10. పక్కి
4. భయము	11. పతివ్రత
	12. తీరము

విటుకూరి (నరసయ్య)

వినవేయి బాలుడా ! వినరాని వార్త !

కనలేపు సీవిక కవి యెటుకూరి
కలకాలముననుండి కథలెన్నె మనకు
కలిపించి యిచ్చెను కరుణతో నెపుడు.
నిటుబోలునందున నివసించుచుండె
కడునేర్చుతోడను కాలంబు గడుపె
ఉన్నత బడిలోన ఉద్యోగ మంది
పాశ్చారి బాలుర పొందుతో నుండి
బాలుర సంగతి బాగుగ నెఱిగి
చాలగ ప్రాసెను చక్కని కథలు.
“మగువ మాంచాల” ను మక్కువ ప్రాసె
బాగుగ నుండును బాలురకెల్ల
వెనుకనే కథలకు వివరము ప్రాసె.
కనుకనే వీరిని “ కవిబ్రహ్మ ” యనిరి.
బాలుడు బాలిక భార్యయు గలరు
బాల బాలికలార ! పంపుడు జాబు

చాలగ ఓదార్పు సంగతి ప్రాసె.

రచన :

శవరాజు వెంకట సుబ్బారావు, బావుట్ల

సిల్లల పెంపకం

తల్లులకు మాత్రం

ని వా స ము

పీల్లలు గల ఇల్లు ఏలా ఉండాలి? — ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న.

గాలి, వెలుగూ బాగా ప్రసరించే ఫలం బిడ్డలకు ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తుంది. ఆరోగ్యం ఎవ్వడట చేకూరిందో, అప్పుడే మనస్సుకి శరీరానికి సుఖంగా పుంటుంది.

గొప్ప భవనాలలో ఉన్నట్టయితే సాఖ్యంగా ఉంటుందని చాలా మంది అనుకోంటూ ప్రంటారు. కానీ, ఇది తప్పుటిప్రాయమే అని చెప్పువలసి పట్టుంది. భాగ్యవంతుల దివ్యభవనాలు చూడబానికి ఎంతే డాబుగా ఉండపమ్మ, వాటల్లో నిపసించేవారు ఆతి వైభవంగా ఉన్నట్టుకూడా కనపడవచ్చు. కానీ, ఆ భవనాలలో నిపసించేబా రందరూ ఆరోగ్యంగా హాయిగా ఉన్నారని చెప్పటానికి వీలుతేదు.

ఆరోగ్యదృష్టితో చూచితి మంటే - గాలి, వెలుగూ ప్రసరించే ఏర్పాటులు ఉన్నపక్షమందు, దివ్యభవనాలకంటే పూరితైకానీ, పర్షాలైకానీ, కుటీరమేకానీ మెలు.

ఇంటిలో స్వానానికి, భోజనాలు చేయబానికి, విద్రింపడానికి ఏర్పాటయిన ప్రదేశాలలో కొంత తరచులయిన జాగా ఉండటం గ్రేయస్తరం. తరచులయిన ఇటువంటి ప్రదేశంలో ఆరోగ్యంతోపాటు అనందంకూడా చృద్రిష్టందుతుంది.

ఇంటి పెరటిలో చిన్న తోటి ఉన్నట్టుతే, మరింత అనందంగా పుంటుంది. పెరడు లేని చోటులందు మట్టికుండలలోనైనా పూలమొక్కలు వేసి పెంచుకోవడం ఆపసరమని నాచ్చేదేశం. ఇలా చెయుటంపట్ల మనస్సుకి అనందం, ఇంటికి అందం ఇస్తుంది.

తులసి, భూతులసి, రుద్రజడ సెఱదలైన మొక్కలు పెరట్లో ఉంటే ఆ మొక్కల మిదినించి ప్రసరించే గాలి ఎంతో ఆరోగ్యాన్ని కలుగజేస్తుంది. పెరట్లో పెపచెట్టు ఉన్న ట్టుయితే, దానిమీదినించి ప్రసరించే గాలిపల్ల చాలా ఆరోగ్యం కలుగుతుందని వెద్దులు, అనుభవజ్ఞాలు చెబుతున్నారు.

ఆ ట్రి మీ ది బో మ్యూ

పూర్వకాలమందు పాములన్నీ గరుత్యంతుడై పూజిస్తూ వుండేవి. కాని నాగులలో గర్యి బన కాళింగుడు మాత్రం అలా పూజచెయక నిరసించేవరకు, గరుత్యంతునికి కాళింగునికి మధ్య పెచీపడి, యుద్ధంజరిగింది. ఆ యుద్ధంలో కాళింగుడు ఒడిపోయాడు.

యమునానది జలం తాకినట్టుతే ఘరణం సంభవిస్తుందని గరుత్యంతునికి ఒక బుమి కాపం ఉన్నది. కనుక గరుత్యంతుడు ఎన్నడూ ఆ నదిచేరువకు పాయెవాడుకాదు. ఈకీలకం తెలిసిన కాళింగుడు కుటుంబంతోసహ యమునా నది చేరుకొని, అక్కుడ ఒక లోతైన ముడుగులో కాపురం పెట్టాడు.

ఇతే - కాళింగుడు ఇక్కడకు పచ్చినప్పటినించి ఆ నదీజలమూ, అక్కుడి గాలికూడా విషపూరితమై, బృందావనంలోని ప్రాణికోటి చచ్చి పాణి చ్చింది. అందుచేత గోకులంలో ప్రజలంతా తపాతమాలాడిపోయారు.

అప్పుడు శ్రీకృష్ణుడు కాళింగుడు ఉండే ముడుగువద్దకు వెళ్లి, అక్కుడి ఒక కదంబపుష్టిం ఎక్కు, గభిమని ముడుగులో పలికి దూకి, కాళింగుని నడుంమీద పడ్డాడు. కాళింగుడు రోషపూరితుడై తన వేయచడగలూ ఏప్పుకొని, బుస్మమంటూ నీటిపైకిపచ్చి కృష్ణుణి కదలకుండా చుట్టుబెట్టేనరికి, అక్కుడ వున్న గోపులన్నీ బాపురుమంటూ ఏడిచాయి. అందరూ స్వీతప్పిపోయారు.

కాని, అంతలోనే కృష్ణుడు ఆపారంగా బటుకిక్కి కాళింగునిపైన నృత్యం చేసి మృద్ధించేవరకు, కాళింగుని నడుము అటుకుర్చుమని, కృష్ణుణి పట్టు వదిలేసింది. అప్పుడు కాళింగుని భార్య లింగరూ పచ్చి, ‘కటూక్కించి, మాకు పతిభిక్ష పెట్టు దేవా !’ అని అవతారమూర్తితయిన కృష్ణుణి వేడుకొన్నారు.

శ్రీకృష్ణుడు అప్పుడు “ఓయి కాళింగా ! ఇప్పుడు నా పాదాలు నీ తల పయిన ముద్దుపడి ఉన్నవి. గసుక, ఇవి చూచినట్టుయితే గరుత్యంతుడు నిన్ను ఏమీ చేయడు. అతని భయం నీకు ఉండడు. కసుక, నీవు ఇదివరకు నిపసిస్తాపుండిన రమణకింధిపానికి వెంటనే వెళ్లిపో,” అని అనేవరకు, కాళింగుడు కుటుంబముతోసహ యమునానదివిడిని న్వష్టలానికి వెళ్లిపోయాడు.

ఓండ

జూలము

గాజుబుడ్డిలో కోడిగ్రుడ్డు!

ఈ బ్రిక్కు చేయటం చాలా తెలిక. కానీ, ఆవసరం. గ్రుడ్డు ద్రావకంలో ఫూర్తిగా చూచేవాళ్ళకు మాత్రం ‘అబ్బా! ఏమిటా మునిగినతరువాత ద్రావకం ఘూటు పైకి ఈ చిత్రం!’ అని ఆశ్చర్యంగా కనపడు పోకుండా గాలి చౌరకుండా వుండేటంత తుంది. ఇంద్రజాలికుడు ముందుగా బిగుపుగా మూత పెట్టాలి. ఇదికూడా చాలా ఒక మామూలు కోడిగ్రుడ్డును సభవారికి అవసరం. పైనచెప్పిన గడువు తీరినవెంటనే చూపించి, వారు తృప్తిపడిన తరువాత, గ్రుడ్డును బయటకు తీయాలి.

దానిని ఒక సన్నటి మూతిగల సీసాలోకి జాతే, ఇక ప్రదర్శనం కొడ్డిసేపటిలో దూరుస్తాడు.

ఈ బ్రిక్కు చాలా నులువు.

మామూలు కోడిగ్రుడ్డు ఒక టి తీసుకొని, దానిని 30 మొదలు 40 గంటల సేపు గాధమైన అసెటిక్ యాసిడ్ (Acetic Acid)లో గాని, జానపెట్టి, తయారుచేసి, ప్రదర్శన సమయానికి ఆ గ్రుడ్డును ఎవ్వరికి కనపడకుండా వుండేట్లు మేజిక్ కేబిల్ సమీపంలో గాని, జేబులోగాని దాచివుంచాలి.

‘వినిగర్’ (Vinegar) అనే ద్రావకంలోగాని నానపెట్టాలి. గ్రుడ్డు మునిగేపాటి ద్రావకం తీసుకొంటే చాలు. ఇది విషంగనుక, దీనిని జాగర్తగా ఉపయోగించటం, పని తీరిన తరువాత చేతులు శుభ్రంగా కడుగుకొనటం

గాని నానపెట్టి సిద్ధంచేసికొన్న గ్రుడ్డును దాచివుంచిన పిమ్మట, మామూలు కోడిగ్రుడ్డు ఒకటి పట్టుకుపచ్చి సభవారికి చూపించి, ‘బాగా పరీక్ష చేసుకోండి’ అంటాడు ఇంద్రజాలికుడు.

‘చూసుకొన్నారు కద ! ఇప్పుడీ గ్రుడ్డును ఈ సన్నటి మూతిగల సీసాలోకి పంపించి వేస్తాను చూడండి !’ అని మళ్ళీ అంటాడు.

ఒకవేళ నానబెట్టిన గ్రుడ్డుకి యాసి ఉండ వెద్దెనా మచ్చ ఏర్పడితే, జాగర్తగా కనిపెట్టి, సభవారిక పరిక్షనిమిత్తం ముందుగా చూపించే మామూలు గ్రుడ్డుపైన కూడ ఆడే మోస్తరు మచ్చ ఉండేటట్టు చేయాలి. అనగా రెండూ ఒక్కమోస్తరుగా ఉండాలన్నమాట. ఎందుచేతనంటే, దానికి దీనికి తేడా ఉన్నపక్షమందు, సభలోని బుద్ధిమంతులు మనరహస్యాన్ని మలువుగా పట్టివేస్తారు.

మామూలుగ్రుడ్డును సభవారికి చూపించి తిరిగి తుటిలేవద్దుకు పచ్చలోపల ఆ గ్రుడ్డు తీసి వేసి, దానికిబయలు, తయారుచేసిన గ్రుడ్డు చేత పుచ్చుకోవాలి.

తయారుచేసిన గ్రుడ్డు రబ్బియవలె మెత్తబడిపోయి సాగుతుంది. కాని గ్రుడ్డు యిలా మెత్తగా సాగుతున్నట్టు ప్రేక్షకులకు తెలియకుండా జాగ్రత్తవడటం చాలా అవసరం. దీనిని మలువుగా సీసాలోపలికి దూరచ్చపచ్చ. తర్వాత వన్నిట్లుగాని, మంచు కలిపిన నీట్లుకాని సీసాలోపోస్తే, సీసాలో వున్న మెత్తతుటిగ్రుడ్డు తిరిగి గట్టిపడుతుంది.

ఈ బ్రిక్కు ఎవరికైనా తెలిసిపోతుందేమానని జంకు లేకుండా, నిర్మయంగా

చేయవచ్చు. విద్యార్థిగా ఉండేరోజుల్లో నేను ఈ బ్రిక్కు చేయటంచూచి, తేడి విద్యార్థులేగాక, ఉపాధ్యాయులుకూడా అశ్చర్యపడేవారు. కాని, ఇది ఎలా చేస్తున్నానే మట్టుకి వాళ్ళు కనుక్కొల్పేయేవారు. ఆలిండియారెడియో, కలకత్తా కేంద్రంనించి గారడిగురించి ప్రసంగిస్తూ, ఈ బ్రిక్కును గురించిన రహస్యమే చెప్పాను. ఇది చాలా గమ్మిత్తెన బ్రిక్కు కాదూ ? ఏమంటారు ?

[ఈ గారికి బ్రిక్కులనుగురించి మీ అధిక్రాయులా, మీకుగల నందెపోలూ నరానరి నరాగ్రరూగారికి ప్రాప్తి, వారు మీకు జవాబిస్తారు. వారికి ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే రాయాలి. ఈ మాట జ్ఞాపకం ఉంచుకోంది. వారి అడ్డెను : —

ప్రాప్తినరు ప. సి. నరాగ్ర, మెజిపియన్,
పాప్టుబాక్సు 7878, కలకత్తా—12.

साँझ हो गई ।
 सूरज डूबा ।
 रमणी और राम घर लौटे ।
 उनके घर में दिए जल गए ।
 घर के सब लोग आ गए ।
 पर रमणी के पिता नहीं आए ।
 अब खूब अन्धेरा पढ़ गया ।

नौकर पानी लाया ।
 राम और रमणी गरम पानी से नहाए ।
 खाना तैयार हो गया ।
 सब लोग खाने बैठे ।
 खा-पीकर राम और रमणी पढ़ने लगे ।
 थोड़ी देर पढ़ कर सो गए ।
 घर में दिए बुझ गए ।

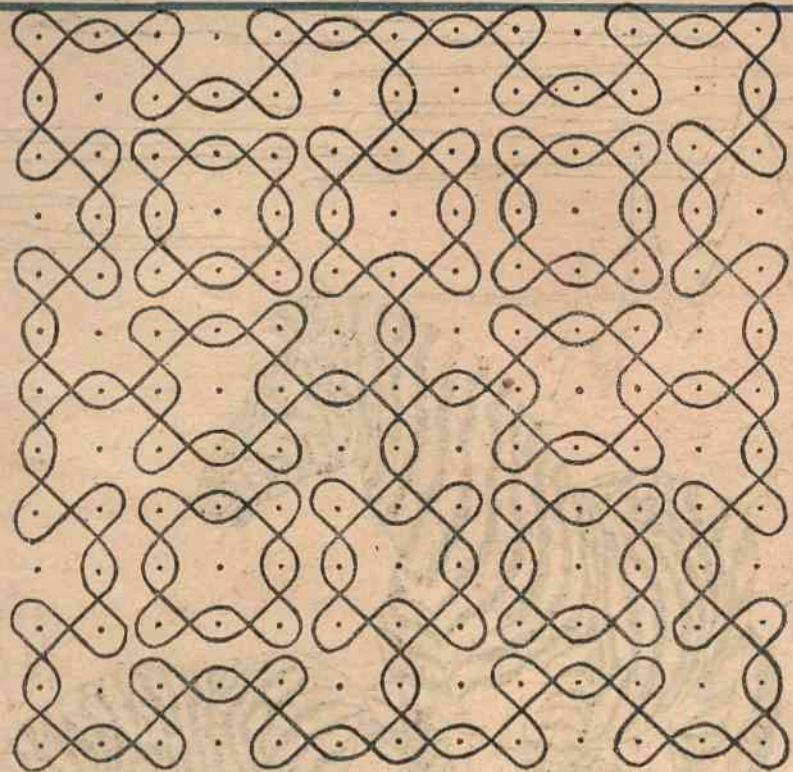
अब चाँद निकल आया ।
 चारों ओर चाँदनी छा गई ।
 ठण्डी हवा चलने लगी ।

उनके = वारियूकू
 दिए = दीप्तम्बल
 जलना = वेलागुल, मुंडुल
 पर = झानि
 पिता = त०ड़ि
 अब = इम्प्रूरु
 अन्धेरा = चैकटि
 पढ़ना = वरुल
 नौकर = नैकरु
 निकलना = लयलीकवच्चुल,
 कैदिय०चुल
 चाँदनी = वेन्नेल

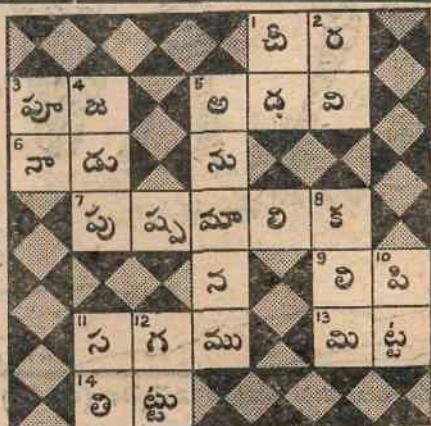
हवा = गा०
 नहाना = लैरुनम्बु वेयूल
 तैयार = तम्हारु
 खा-पीकर = भैजनम्बु चैनि
 लगना = लैगुल
 थोड़ी = ट०चेम्बु
 देर = अलन्दूम्बु, सैफु
 सो = लैदिंचु
 बुझ = अरु
 चाँद = च०मूरु
 चारों ओर = नलावैतुल
 छा = वाय०चु

चल = वैमु, नैचु

इस लेखान्यु भाषा लम्बु. ३०मुलौ फालुरुप्पानीकि क्रम०गा एक वर्तन, बहुवचन,
 श्रृंखला०गा०लौ आ, ए, ई लू चैर्णूल. उभि श्वासी अक्षरालगागाक । १० लगा कुछा
 पछाय्य. लेखान्यु भाषा ल० जरिप्पायान्दान्नी मुचिम्पु०दि.

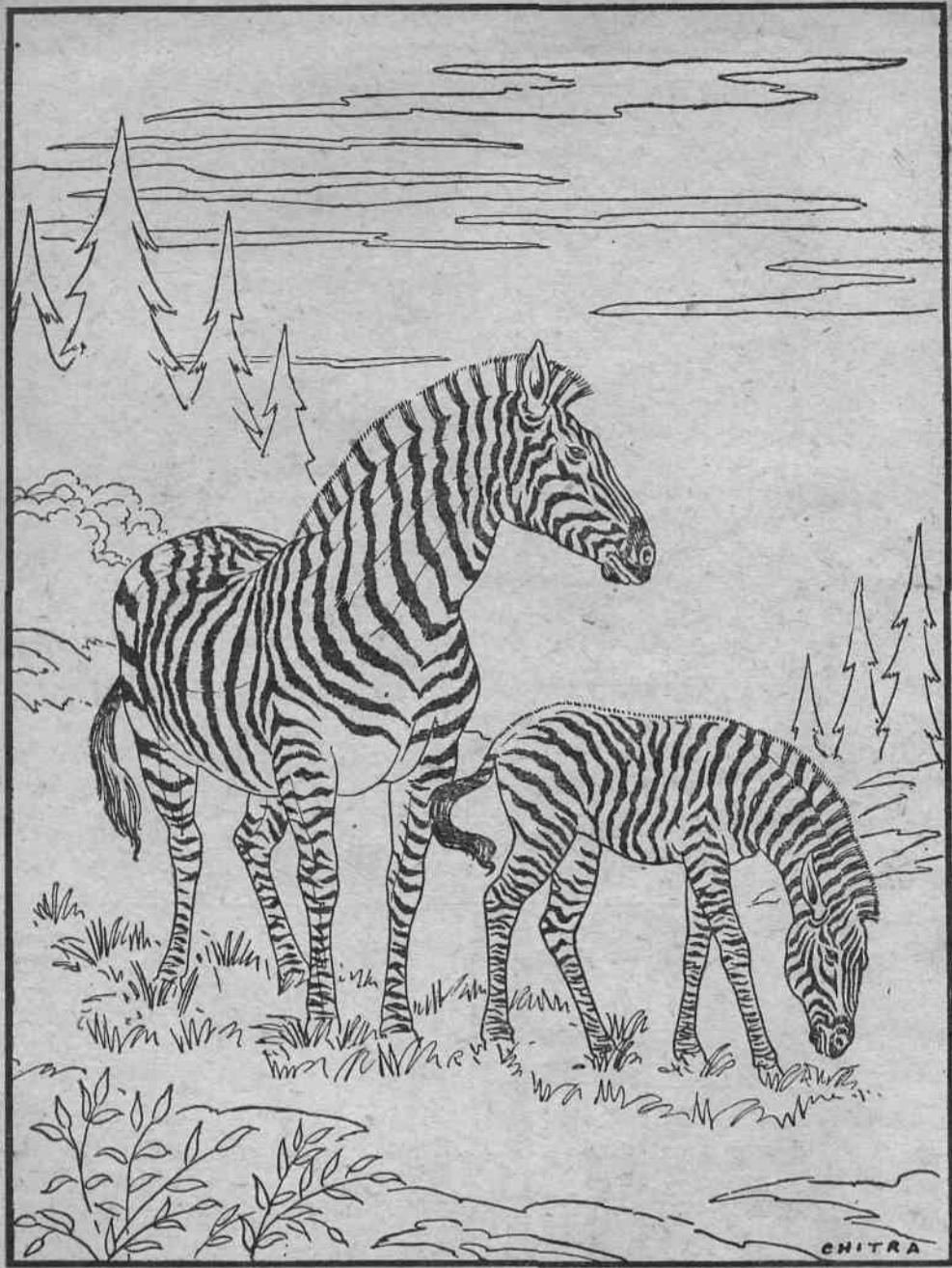
కె. వెముల, గురంబారు

★

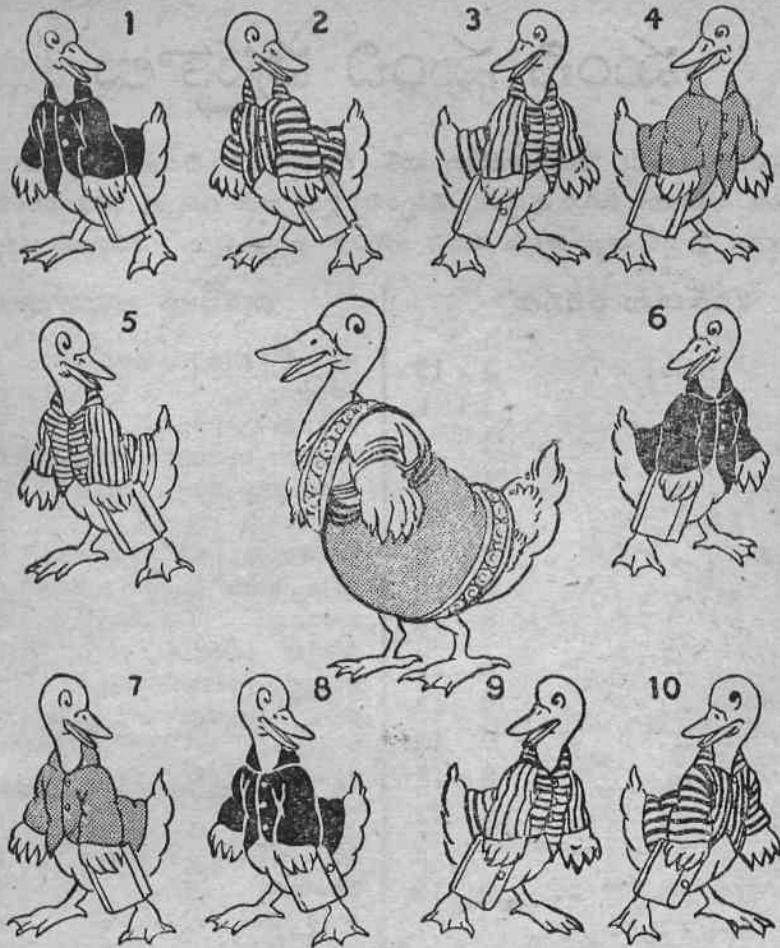
ఈ నెలతో 'గుణసుందరి' పూర్తి
అయింది. వచ్చే నెలనుండి
మరొక ముచ్చటైన పెద్ద కథ
ప్రారంభమచ్చతుంది. ఏదురు
చూడండి.

★

CHITRA

ఆ బోమ్మకి రంగులు వెయ్యాడి. మిరు రంగులువెనిన బోమ్మని వచ్చేనెల (జనవరి) చంద్రమామ అట్టమిది బోమ్మతో పాల్చుకోండి.

పైన కనిపెస్తన్న తల్లిబాతువి రెండు కవలలు, మరి ఎనిమిది బాతు పిల్లలలో కలిసిపోయినె. తల్లిబాతు తన కవల పిల్లల్ని గుర్తుపట్ట గలదు. ఎందుపల్లనంచే ఆ రెంటకీ కొంచెంకూడా తేడా లేదు. మరి మీరు ఆ కవలల్ని కనిపెట్టగలరా? మీరు కనుకోగ్గే కోతే జవాబు యిక్కుడనే ఉంది చూడండి.

మంచి మంచి పుస్తకాలు

మా ప్రముఖులు అన్ని పాశినెలాఫమ్ము బుక్ స్టోర్స్ లోనూ దేవుకుతచి. లేదా హాట్ ప్రాయిండి. ఒకేసారిగా 6.00 రూప్తకాలు తెల్పించినవారికి పొష్టు ఇట్టులు చేసే భరించెదఱు. లైబ్రరీలకు, పుస్తక వ్యాపారులకు మంచి కమిషన్ ఇవ్వుకుండు. నివారాలు ప్రాయిండి.

శరతీచాసు రచనలు

ప్రాణత	[వపల]	1	12
సుత్రద	"	1	8
దేవచాపు	"	1	8
వర్ణయుధ	"	1	8
వచవిధాన	"	1	0
కంప్రెస్చార్	"	1	0
వరియీత	"	0	12
ఎడచిచి	"	0	12
వత్సిత	"	0	12
పోషుంగిని	"	0	12
విష్ణురి	"	0	12
శూచారు	"	0	12
కాశిశద్ర	"	0	12
మహేశురు	[కథల]	0	12
సారీరమూర్య	[వ్యాపల]	0	12

దీప్తిపు నవలలు

కడవచిహూఢ	[రాఘవప్ప]	0	12
హాయమైన హచిషోరం	"	0	12
తవ్విచోయన ప్లికూటు	"	0	12
కిసెనకాప్రి	"	0	12
పారిచోయన యుద్ధత్తెచీ	"	0	12
దివారా ఎస్టేక్	"	0	12
అంకురెని ఆశ	"	0	12

చక్రవాణి అనువాదాలు

సారీద్వైజ [మైక్రో]	అనువాదం	కథల	1	8
వరాజయం ..	" ..	" ..	0	12
ఉదరవిమి త్రం [సాకుటం]			1	0
వల్లభసురం చిట్టదలిలో [రాయోధరం]	0	12		
హాముంకువి న్యాప్సుం [వరకులాం]	0	12		
మెట్లవేండం [వనపూర్చి]			1	0
శెంగారీకథల [మనోమైత్రిక కథల]	0	12		
ప్రగల్భప్రేరము [అష్టుతమ కథల]	0	12		
పొండచన్యం [రాయీచు కథల]	0	12		
చిక్కిష్ఠ [సాకుటం]			0	12
అంబకర్చ [వరకులాం కథల]	1	0		
సంధి [యతీంద్ర మోషానసింహా]	1	12		

కుటుంబిరావు రచనలు

విలపిడు [అష్టుతమ కథల]	1	8
మొండిసుడు ..	1	0
కాంటే రవుడు ..	0	12
వరప్రసాదం ..	0	12
కవిరాచు [గవ్వికథ]	0	12
కుంటలేవి మామి [వపల]	0	12
అరుణోదయం ..	1	0
హాదుపేర్లు ..	0	12
పీకెం శావారి ..	0	12
ప్రశయరోగులు [సాకుటం]	1	0
అరిశెన పుటు (విదేశ కథల)	0	12
రఘువు కథల	0	12

చలంగారి రచనలు:

కీ		2- 0-0
వ్రేమరేళయ I		1-12-0
వ్రేమరేళయ II		1- 8-0
శిథ్లంకణ		1- 8-0
విషాదం		1- 0-0
ఆనందం		1- 0-0
పిత్రాంగి	[సాటకం]	1- 8-0
శ్యాగం	"	1- 8-0
మంగమ్మ	"	1- 0-0
అయిదేవ	"	1- 0-0
శశాంక	"	1- 0-0
శాపితి	"	0-12-0
పర్యం, శివం, మందరం		1- 4-0
సాటికాగుచ్చం		1- 4-0
కర్మమిట్లా కారింది [కదయ]		1- 8-0
కస్మిలీకాలం	"	0-12-0
పొవం :: :	"	0-12-0
దైవమచ్చిన ఖార్య [సవల]		1- 8-0
మైదానం	"	1- 0-0
అమీనా	"	1- 0-0
వివాహం	"	1- 0-0
బ్రాహ్మణికం	"	0-12-0
అదులు	"	0-12-0
హంసీకణ్ణయ	"	0-12-0
అదృష్టం	"	1- 0-0
పాపు వయసురూ	"	0-12-0
పురూరవ	సాటకం	1- 8-0

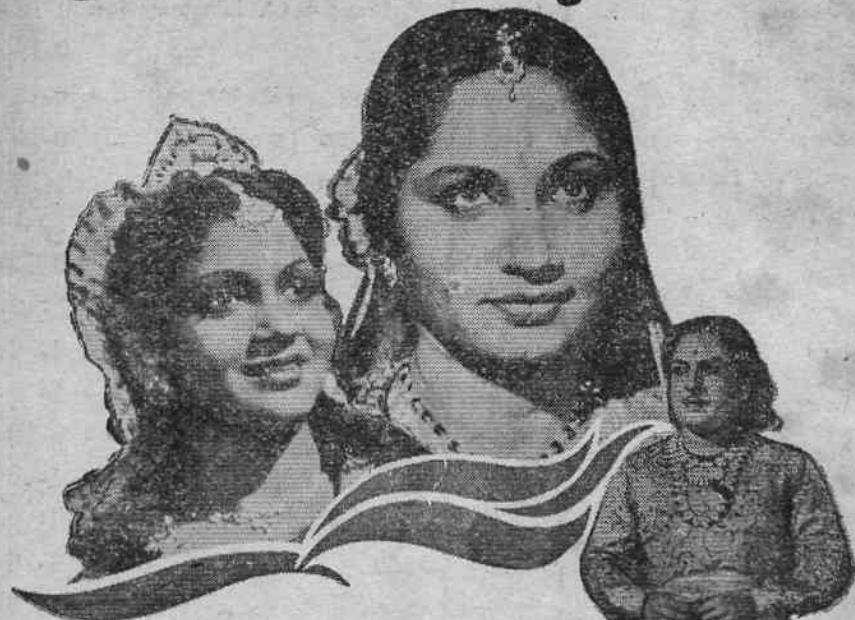
వివిధ రచయితలు:

కావ్యరివ	[సవల]	2- 0-0
చచ్చిపోయిన మనిషి [పర్మరాణ]	సవల	0-12-0
కదంబం	[సార్ల]	0-12-0
పూగడదండ	[కొ. పద్మావతి]	కదయ
రూం-ఒ-లెట్ [ఫాంకుప్పశామి]	..	0-12-0
నిపాయకయ	[శైఖిల్లా]	.. 0-12-0
మూగళీయా	[గోథలే]	.. 1- 4-0
రాజూ-మంత్రి [యం. యన. మూర్తి]	0-12-0	
చుక్కులూ గితయా	..	1- 0-0
హర్ష ప్రోవెన		1- 0-0
పరిక్షేషము	[దుహ్యరి]	శాప్యం 1- 0-0
స్వయమ్మాసవదత్తము	[కాటూరి]	సాటకం 0-12-0
వెలవు	[కప్పగంతుల]	1- 0-0
ముఱిముక్కి	..	1- 0-0
సంశేషి	[రవికొండ]	కదయ 1- 0-0
గర్వభంగం	..	1- 0-0
ప్రియురూ	..	1- 0-0
తిర్య	..	కదయ-సాటిల 0-12-0
వపిత్రుయ	..	దృక్కునాటిక 1- 4-0
ఎర్రిష్టులు	..	దృక్కునాటికయ 1- 8-0
కర్మాణి [సోమంచియుష్టప్పుశామి]	సాటకం	0-12-0
విష్ణుంపేణి	..	0-12-0
క్షోతిర్ముయ [అ. పెం. నర్సు]	..	1- 0-0

యువ బుక్ దిపో

పొస్టు బాక్సు నెం. 1686, మద్రాసు, 1.

దిశెంబరు 2వ తేదిన విడుదల
ఆంధ్రదేశమున అన్న ముఖ్య కేంద్రములలో

పాగ్యపిక్చర్సు వారి

మంగయరణి

చిన్నప్పి . కన్నెంబు . ఆంజలీదేవి . కృష్ణ
మథురాం . దౌర్జ్ఞాజ్ . లలత . పద్మాని

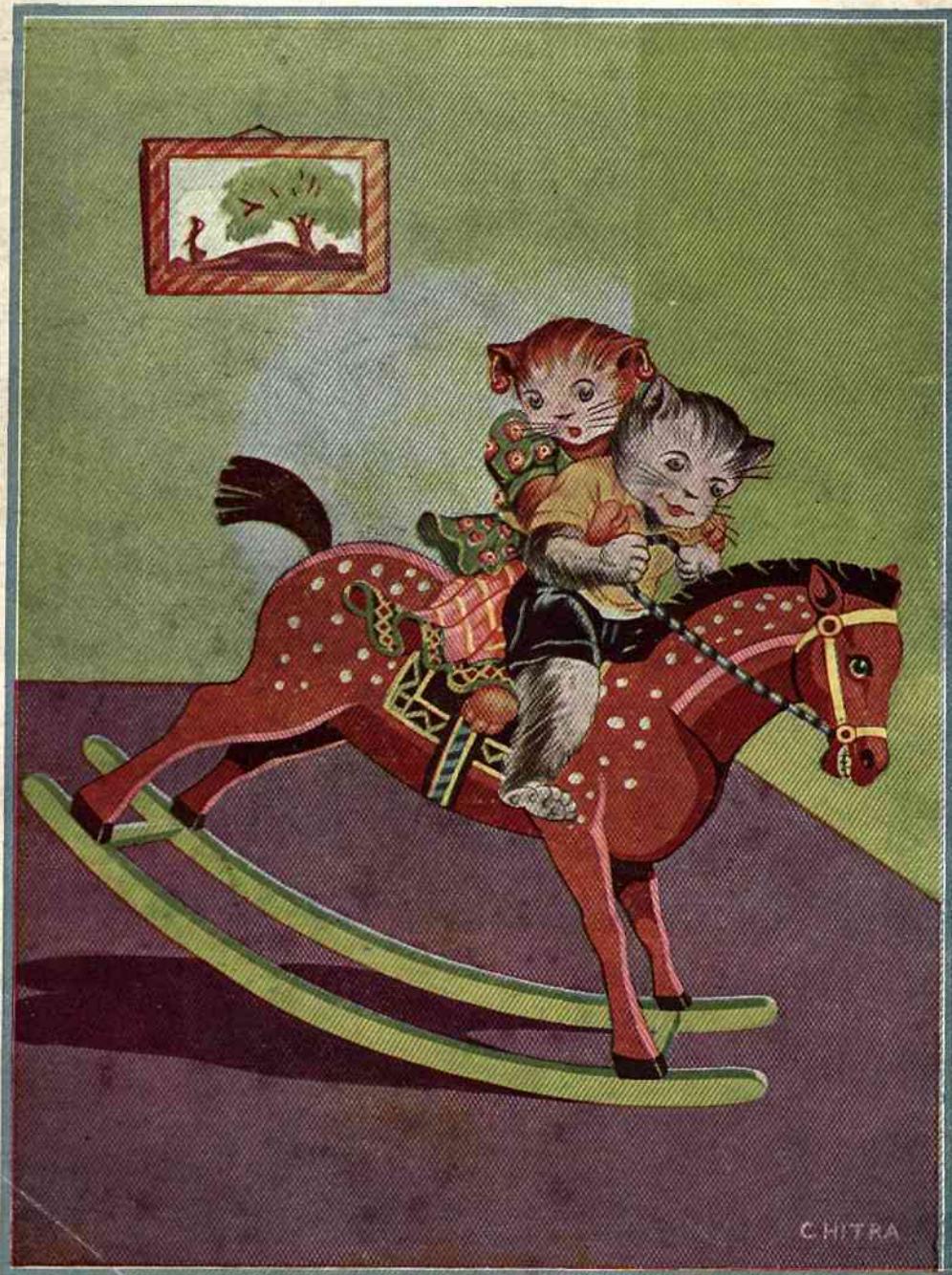
డిస్ట్రిబ్యూటర్సు ఆంక్రొ ప్రైలం సర్క్స్ . న్యూట్రు 18/16 కుళ్ళ గూదిసగర్
విడ్జయహాడు

Chandamama, December, '49

Photo by Marcus Bartley

B 25 25 !!

CHITRA

పదుతావ్, జాగ్రత్త! గట్టిగా పట్టుకో!